

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
February 25, 1997

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, VASARIS - FEBRUARY 25, 1997

Nr. 38

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

V. Landsbergis nerimauja dėl Iprastinės ginkluotės sutarties

Vilnius, vasario 24 d. (BNS) — Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis išreiškė susirūpinimą, kad, kaip nuolaida Rusijai už NATO plėtimą, gali būti dar kartą pakeista sutartis dėl įprastinės ginkluotės Europoje.

Lietuvai būtų blogai, „jeigu tai reikš Rusijos ginkluotųjų pajėgų padidintą dislokavimą arti mūsų sienų. Taip kaip jau atsitiko Pskovo srityje — be jokių saugumo garantijų ar kompensavimo Baltijos valstybėms“, sakė V. Landsbergis pirmadienį spaudos konferencijoje.

Komentuodamas JAV Valstybės sekretorės Madelein Albright vizitą į Rusiją, V. Landsbergis pažymėjo supratimą, kad NATO plėtimasis nebėgi būti vilkinamas, nepaisant kuo kategoriškesnių

Rusijos pareiškimų.

Seimo pirmininkas sakė supratęs, kad M. Albright ragins iki šių metų pabaigos ne tik pakviesti naujas kandidates, bet ir priimti tarpinį sprendimą. „Tai pozityvus dalykas“, sakė V. Landsbergis, pastebėjęs, kad ir Rusijos politikai turės kitaip formuluoti savo nuostatas. „NATO artėja su išleista ranka. Likti priešakiai nusiteikusių partnerio pozicijoje Rusijai patiai bus nenaudinga“, sakė Seimo pirmininkas.

Kartu jis pritarė pastaboms, kad ne tik Baltijos valstybės yra nepakankamai pasiruošusios narystei NATO, bet ir pati sąjunga nepasiruošusi „tokiam ryžtingam tvirtam sprendimui“.

„Matyt, pasiruošimas ateis iš abiejų pusių per tam tikrą laiką“, sakė V. Landsbergis.

Vyriausybė parėmė religines bendruomenes

Vilnius, vasario 24 d. (BNS) — Vyriausybė devynioms tradicinėms Lietuvos religinėms bendrijų vadovybėms paskirstė 3 mln. litų.

1994 m. Seimas priėmė nutarimą neberemti religinių bendruomenių, o dabar lėšų skyrimas atnaujintas.

Vyriausybės patarėjas religijos klausimais Petras Plumpa pasakė, kad lėšos skirstomos proporcingai pagal bendrijų narių skaičių, kurį pateikia Statistikos departamentas.

2,730,000 litų gaus Lietuvos Vyskupų Konferencija, nes katalikai sudaro 91 proc. gyventojų.

Apie 5 proc. gyventojų priklauso stačiatikių bendrijai, kuriai skirta 150,000 litų. Sentiškai gaus 30,000 litų, evangelikai liuteronai — 26,000, evangelikai reformatai — 20,000 litų.

Po 12,000 litų skirta graikų apeigų katalikų, Vilniaus musulmonų sunitų bei žydų bendruomenėms. Karaimų bendrijai, kuriai priklauso 250 žmonių, skirta 8,000 litų.

P. Plumpa sakė, jog lėšos skiriamos, norint „sumazinti naujų religinių sektų įtaką bei sustiprinti tradicinių tikėjimų padėtį“.

Teisėja abejoja A.Šleževičiaus kalte

Vilnius, vasario 24 d. (BNS) — Neaiškiai suformuluota ekspanzijos kaltoje teisėjo byloje kaltinamoji išvada iš esmės pažeidžia baudžiamojo proceso kodeksą, teigia teisėja. Tuo tarpu A. Šleževičiaus gynyba prašo bylą apskritai nutraukti.

Pirmadienį Vilniaus apygardos teisme ekspanzijos A. Šleževičiaus bylos nagrinėjimas prasidėjo tvarkomuoju posėdžiu, kuriame teisėja pareiškė nesutinkanti su kaltinamiesiems išvados teiginiais.

Baudžiamoji byla „už piktnaudžiavimą tarnyba dėl neteisėtai priskaičiuotų, išmokėtų ir gautų padidintų palūkanų pagal A. Šleževičiaus terminuotų indėlių sutartį“ Generalinėje prokuratūroje buvo iškelta 1996 m. sausio 23 d., kai spauda pranešė, kad premjeras savo daugiau nei 135,000 litų indėlių atsienie likus dviem dienoms iki LAIB uždarymo.

Už piktnaudžiavimą valstybės pareigūnas ar valstybės tarnautojas gali būti baudžiamas laisvės atėmimu iki 4 metų ir bauda arba bauda su atėmimu teisės eiti tam tikras pareigas iki 5 metų.

Garsiai nuskambėjusi A. Šleževičiaus LAIB indėlio istorija jam „kainavo“ premjero kėdę, o valdancijai LDDP — rinkėjų pasitikėjimą.

Teisėja Kristina Palekaitė teigė, kad formuluojant A. Šleževičiaus bylos kaltinamąją išvadą, Generalinės prokuratūros vyriausiasis

prokuroras Algimantas Kliunka šiuokščiai pažeidė Lietuvos baudžiamojo proceso kodeksą, nes kaltinimai suformuluoti „neaiškiai ir nekonkrečiai“. Buvusį LDDP ministrą pirmininką prokuratūra kaltina piktnaudžiavimu tarnybine padėtimi, tačiau kaltinamojoje išvadoje šie kaltinimai yra nemotyvuotai išplėsti, sakė teisėja.

A. Šleževičiaus advokatas Kazimieras Motieka sakė, kad retai kada Generalinė prokuratūra teismui perduoda taip blogai paruoštą bylą. Pasak jo, kaltinamojoje išvadoje nėra nė vieno fakto, įrodančio A. Šleževičiaus piktnaudžiavimą tarnyba, o tėra tik „beleistrinė ir politizuota samprotavimai apie moralę“.

A. Šleževičius jam iškeltą baudžiamąją bylą posėdyje pavadino „politiniu aktu ir teisiniu nihilizmu“. „Jaučiuosi nepadaręs jokio nusikaltimo“, sakė A. Šleževičius ir teigė, kad „neargumentuoti kaltinimai“ jam padarė „didžiulę psichologinę ir moralinę žalą“ bei sutrukdė tapti patikimu verslo partneriu. Iki pastarojo mėto A. Šleževičius buvo vieno Vokietijos susivienijimų atstovas Baltijos šalyse.

K. Motieka, motyvuodamas šiuokščias Konstitucijos, prokuratūros įstatymų pažeidimus, prašė teismo priimti principinį nutarimą bylos paėmimui negrąžinti ir galutinai nutraukti.

Sausio 14 d., prieš išvykdamas į Lietuvą, JAV senatorius Richard Durbin buvo susitikęs su pulkininkais Jonu Kronkaičiu ir R. Kilikausku, su kuriais aptarė Lietuvos saugumo klausimus. Durbin yra pareikalavęs iš JAV Valstybės ir apsaugos departamentų išduoti leidimus pulkininkams A. Garsui, J. Kronkaičiui bei R. Kilikauskui dirbti vadovaujanti darbą Lietuvoje, kadangi JAV Konstitucija bei Kongreso pritarimo draudžia savo piliečiams tarnauti svetimų šalių vadovybėse ar kariuomenėse. Durbin ir kitų senatorių pastangomis, 1993 m. Kongresas igaliojo Apsaugos ir Valstybės sekretorius išduoti leidimus pavieniams karininkams. D. O'Grady nuotr.: (iš kairės) J. Kronkaitis, senatorius R. Durbin ir R. Kilikauskas susitikimo metu.

Graikijos prezidentas remia Lietuvos siekius

Atėnai, vasario 24 d. (BNS) — Graikija remia Lietuvos siekius tapti Europos Sąjungos ir NATO nare.

„Žinoma, mes palaikome Lietuvą, kaip ir kiekvieną valstybę, turinčią teisę apsispręsti dėl savo integracijos“, sakė Graikijos prezidentas Konstantinos Stefanopoulos pirmadienį po susitikimo su Lietuvos prezidentu Algirdu Brazausku.

Graikijos prezidentūroje susirinkusiems žurnalistams Lietuvos vadovas pažymėjo, kad pažeidžiamose geografinėse padėtyse esanti Lietuva šiame šimtmetyje daug išgyveno, todėl dabar veržiasi visur, kas gali užtikrinti jos saugumą.

Abu prezidentai pažymėjo sutarę visais esminiais užsienio politikos klausimais.

Pirmojo oficialaus trijų dienų vizito į Graikiją Lietuvos prezidento vadovaujama delegacija atvyko pirmadienį vidurdienį.

Į prezidentų spaudos konferenciją susirinko nedaug Graikijos žurnalistų. „Vizitas yra tik oficialus, jo metu nieko konkretaus nebus“, buvo pareiškta Lietuvos žurnalistams. Tuo tarpu Lietuvos diplomatai šią kelionę laiko labai svarbia.

„Mes turime įrodyti Europos

Sąjungos ir NATO narei Graikijai, kad esame pasirėngę būti patikimi partneriai“, sakė vienas prezidentą lydinti pareigūnų.

Susitikimuose su Graikijos premjeru Konstantinos Simi ir užsienio reikalų ministru Theodoros Pangalos Lietuvos delegacija tarėsi dėl galimybių pradėti bevizio režimo derybas, pasirašyti gynybinio bendradarbiavimo stiprinimo bei dvigubo apmokestinimo išvengimo sutartis.

Graikijos vadovai taip pat paraginti paspartinti Lietuvos ir Europos Sąjungos susivienijimo

sutarties patvirtinimą Graikijos parlamente.

Pirmadienį Atėnuose buvo pasirašyta sutartis dėl bendradarbiavimo kultūros švietimo ir mokslo srityse. Ji numato pasikeitimą studentų grupėmis, spektakliais, koncertais.

Prezidentą lydintis Lietuvos ryšių ir informatikos ministras Rimantas Pleikys susipažįsta su graikų patirtimi privatizuojant šalies telekomo bendrovę.

Po kelių valandų poilsio, pirmadienio vakarą prezidentas A. Brazauskas dar susitiks su Graikijos pagrindinių partijų vadovais. Vakare jo ir dukros Audronės Usonienės garbei bus surengta vakarienė Graikijos prezidento vardu.

Garbės daktarų vardai — V. Landsbergiui ir vysk. A. Vaičiui

Klaipėda, vasario 23 d. (BNS) — Klaipėdos universiteto senatas savo posėdyje penktadienį nutarė suteikti universiteto garbės daktaro vardus Lietuvos Seimo pirmininkui profesorui Vytautui Landsbergiui bei Telsių vyskupui Antanui Vaičiui.

Kaip informavo Klaipėdos universiteto rektorius Stasys Vaitekūnas, V. Landsbergiui šis vardas suteiktas už žymius nuopelnus mokslo ir muzikos srityse — M. K. Čiurlionio palikimo tyrinėjime. Pažymima, jog suteiktas šis vardas, aukštai vertinami Seimo pirmininko sprendimai, kurie buvo ir tebėra svarbūs atkuriant nepriklausomą Lietuvą.

Telsių vyskupui A. Vaičiui universiteto garbės daktaro vardas suteiktas už ganytojišką veiklą Žemaitijos ir Pamaro rajonuose, jo nuopelnus kuriant įvairius katalikiškojo jaunimo centrus, įtvirtinant katechetikos dėstymą mokyklose bei parame steigiant katechetikos katedrą Klaipėdos universitete.

Beje, Klaipėdos universitetas buvo įsteigtas 1990 m. spalio 5 d. V. Landsbergio, tuometinio Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko, nutarimu.

zmonėms arba užsienyje“.

P. Gyls dar kartą bandė apginti LDDP reputaciją, teigdamas, jog 1992 metais į valdžią atėjusi partija, pasirinkusi rinkos reformų kelią, išgelbėjo Lietuvą nuo finansinės katastrofos.

Jis sakė, jog beveik visos partijos nori sudaryti įspūdį, kad LDDP paveldėjo gerą ekonominę ir politinę situaciją, o per 4 metus „visiškai nugalėjo Lietuvą“. Jo teigimu, atėjus LDDP, „žmonės nustojo bijoti valdžios“.

Pasak frakcijos nario Mykolo Pronckaus, nepaisant klaidų, daugelis ekonomikos rodiklių LDDP valdymo laikais gerėjo, iš kritinės situacijos Lietuva išėjo į „stabilizacijos etapą“.

Pasikeitimai Lietuvos Ambasadoje Vašingtone

1997 m. sausio pabaigoje, po trejų metų darbo Vašingtone, ambasados pirmasis sekretorius ekonominiams klausimams Darius Pranckevičius, išvyko į Vilnių. D. Pranckevičius Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje (URM) Europos integracijos departamente eina Ekonominio bendradarbiavimo skyriaus vedėjo pareigas.

Ambasados patarėjas politikai Stasys Sakalauskas vasario pabaigoje išvyko dirbti į Vilnių. S. Sakalauskas Lietuvos Užsienio reikalų ministro A. Saudargo įsakymu paskirtas į labai svar-

Pasaulio naujienos

(Remiantis DPA, Reuter, BNS INTERFAX, ITAR-TASS, BelaPAN žinių agentūrų pranešimais)

Maskva. Rusijos prezidentas Boris Jelcin pirmadienį suteikė premjerui Viktor Černomyrdin igaliojimus savo nuožūra pertvarkyti vyriausybę. B. Jelcin tokį nurodymą paaiškino apklausų duomenimis, kad daugiau kaip pusė Rusijos gyventojų nepatenkinti vyriausybe. „Daug rusų nepatenkinti vyriausybe, jos vadovu, o tuo pačiu ir prezidentu. Dalia tu, kurie nevykdo savo pareigų, tikriausiai turėtų būti pakeisti“, sakė B. Jelcin.

Vašuva. Planuojamas Čekijos, Vokietijos, Slovakijos, Vengrijos ir Lenkijos prezidentų susitikimas su popiežiumi Jonu Pauliumi II, pranešė Lenkijos arkivyskupas Henryk Muszynski. Susitikimas įvyks per popiežiaus vizitą į Lenkiją pavasari, kur Gniezne vyks iškilmės, skirtos šventojo Adalberto nukankinimo 1,000-osioms metinėms paminėti.

Maskva. Orbitinė stotimi „Mir“ skriejantis rusų kosmonautai sekmadienio vakarą užgesino gaisrą, kuris kilo oro filtro kasetėje, pirmadienį žurnalistas pranešė Rusijos kosmoso agentūros direktorius.

Tokyo. JAV Valstybės sekretorė Madeleine Albright sekmadienį atvyko į Japonijos sostinę. Svarbiausias jos vizito tikslas — įtikinti Japonijos vyriausybę leisti amerikiečiams išlaikyti savo karines bazes Okinawoje, nes jos gyventojai pradėjo kampaniją, kuria siekia iškelinti JAV karo bazes iš savo kaimynystės. Tačiau nepaisant reikalavimų, Albright pareiškė, jog JAV neketina mažinti Japonijos dislokuotų ginkluotųjų pajėgų skaičiaus. Šiuo metu Japonijoje dislokuota maždaug 49,000 JAV kariškių.

Viena-Thilisis. Gruzija pažeidinėja žmogaus teises, ir kaltė už tai tenka prezidento Eduardo Ševardnadzės administracijai, sakoma Vienoje paskelbtame pranešime, pabrėžiančiame, jog Gruzijoje „sistemiškai“ pažeidinėjamos politinių kalinių bei su laikytųjų teisės.

Maskva. Madeleine Albright baigiantis vizitui Rusijoje teigė, kad padaryta pažanga svarstant dokumentą, apibrėžiantį ryšius tarp Rusijos ir NATO po „šaltojo karo“, tačiau dar laukia sudėtingas darbas. Ji taip pat pažymėjo, jog toli gražu dar negalima pasakyti, ar susitarimas bus pasiektas prieš NATO aukščiausio lygio susitikimą Madride, kuriame turi būti sprendžiama dėl buvusio sovietinio bloko valstybių priėmimo į sąjungą.

Praha. Vakarams tenka mokėti už savo neryžtingumą ir delsimą plėsti NATO, sekmadienį pareiškė Čekijos prezidentas Vaclav Havel savaitiniame radijo komentare. Pasak jo, prieš 3 ar 4 metus Rusija turėjo tiek vidaus rūpesčių, kad būtų likusi visiškai abejinga NATO plėtimui. „Dabar Vakarai turi sunkumų, jais vadovu, o tuo pačiu ir prezidentu. Dalia tu, kurie nevykdo savo pareigų, tikriausiai turėtų būti pakeisti“, sakė B. Jelcin.

Maskva. Rusijos gynybos ministras Igor Rodionov sekmadienį apkaltino NATO siekiant atimti iš Rusijos galimybę kontroliuoti savo branduolinį arsenalą ir perduoti jį tarptautinei priežiūrai. Rodionov pareiškė, jog blogėjančią padėtį Rusijos ginkluotosios pajėgos vakarai mėgina panaudoti savo tikslams ir pavesti Rusijos strateginę ginkluotę tarptautinei kontrolei. Jis taip pat apkaltino JAV mėginant Ukrainą sukirsti su Rusija.

Vašingtonas. NATO plėtimasis per artimiausius 12 metų kainuos daugiau kaip 30 mld. dolerių, tačiau JAV neturėtų tam išleisti daugiau kaip po 200 mln. dolerių per metus, sekmadienį pranešė dienraštis „The Washington Post“. Dienraščio teigimu, tokie apėkaičiai vaimai yra Europos saugumo studijoje, kuria pirmadienį ketinama pateikti JAV Kongreso svarstymui.

New Yorkas. JT Generalinėje Asamblėjoje 43 valstybės, tarp jų 7 buvusios sovietų respublikos ir 15 Afrikos valstybių, neteko balso teisės, kadangi nesugebėjo sumokėti nario mokesčių už paskutinius dvejus metus. Tarp šių valstybių yra ir Latvija. Norint atgauti teisę balsuoti, kiekvienai šių valstybių reikės sumokėti skolos dalį, kurią nustatys JT sekretorius.

Vašingtonas. JAV sekmadienį paleido savo galiausia kosminę raketą „Titan IVB“, kurios nešamas gynybos departamento palydovas greitai įspės apie karinių raketų paleidimą bet kurioje pasaulio vietoje.

Bukareštą. Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac šėštadienį pažadėjo pamėginti įtikinti amerikiečius priimti Rumuniją į NATO pirmajame sąjungos plėtimosi etape, kartu su Lenkija, Čekija ir Vengrija. Baigdamas dviejų dienų vizitą Bukarešte Prancūzijos prezidentas pareiškė, jog JAV yra pagrindinė kliūtis Rumunijos ir Slovėnijos kelyje į NATO.

Vašingtone viešintis Rusijos Komunistų partijos vadovas Genadij Žiuganov pareiškė, kad NATO plėtimasis į rytus gali sukelti naują „šaltąjį karą“ ir reikšti pabaigą visiems dabar galiojantiems ginklų kontrolės susitarimams. Žiuganov sakė, kad Baltijos valstybių priėmimas į NATO reikštų tiesioginę grėsmę Rusijai.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Viktoras, Terezijus, Margiris, Rasa, Regimantas.

Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintas, Jorūnė, Aurimė. 1885 m. gimė Lietuvos prezidentas Aleksandras Stulginskis.

SVEIKATOS KLAUSIMAI

JUOSMENS SKAUSMAS

Juosmens skausmas, aštrus duriantis ar nuolatos maudžiantis. Kuri moteris, peržengusi 40-45 metų ribą, nėra jo patyrusi? Daug rašyta apie jo atsiradimo priežastis, tačiau ar visada susimąstome, kad tik mes pačios mokėmės šeiminkauti, gražinti aplinką, tačiau tikrai niekas nemokė, kaip tai daryti, kad po kiek laiko netektų ieškoti pagalbos dėl nugaros skausmo. Štai keletas patarimų, kuriuos siūlyčiau atsiminti kiekvienai, nenorinčiai jausti skausmo ar jau iškandčiai būdų jam palengvinti.

Keldamos daiktą nuo žemės:

Kojas laikykime pečių plotyje, kuo arčiau keliamo daikto;

visiškai atsistupkime ar pritūpkime;

stokimės tiesia nugarą — daiktą kėlimui išnaudokime kojų, bet ne nugaros raumėnų jėgą;

ji laikykime kuo arčiau kūno; laikykime tiesiog prieš save, jokių būdų nepasisukdamos, nepasikreipdamos į šalį.

Reikėtų vengti sunkių daiktų kėlimo.

Nešdamos daiktą:

laikykime kuo arčiau kūno, tiesiai prieš save;

paskirstykime po lygiai į abi rankas, kad nereiktų persikreipti.

Naudokime vežimėlius ar kitokius įtaisus su ratukais, kad visai netektų nešti.

Siurbdamos kilimus:

nesilenkime — geriau priklaupkime ant vieno kelio ar visai atsiklaupkime, išlaikydamos tiesią nugarą.

Plaudamos grindis:

kur tik įmanoma naudokime ilgą kietą šluotą, kad nereiktų lenktis;

kibiro ar dubens nepripilkime pilno, kad būtų lengviau nešioti;

skudurą skalaukime priklaupusios, tiesia nugarą ar bent jau abiem rankom, pasilenkusios tiesiai žemyn.

Skalbdomos rankomis:

skalbkime dažniau, mažesniais kiekiais, kad nugarai netektų didelis vienkartinis krūvis;

neprisikraukime pilno dubens skalbinių — geriau neškime daugiau kartų, bet lengviau;

skalbinio įrenginys, dubenis ir kt. pakelkime į tokį aukštį ar ba pačios priklaupkime, kad nei skalbiant, nei skalaujant netektų lankstytis;

skalaukime, kilnokime šlaupius daiktus mažais kiekiais, kad nugarai teiktų kuo mažesnis krūvis;

skalbinio priemonės pasidėkime arti savęs, kad nereiktų nuolatos lankstytis, siekti, suklotis.

Lygindamos:

lyginimo stalas turi būti tokio aukščio, kad nereiktų lyginti sulinkus; jei lyginame stovėdamos, vieną koją užkelkime ant žemos (20-30 cm aukščio) kėdutės;

jei lyginame sėdėdamos, kojas per visus sąnarius sulenkime 90 laipsnių kampą, naudodamos papildomas paaugštintimus ar kėdės skersinius.

Šluodamos, grebdamos, kaupdamos:

naudokime pakankamo ilgio ir kuo lengvesnius įrankius;

viena koją statykime labiau į priekį ir, atlikdamos judesius, svorį vis perkeldime nuo vienos ant kitos kojos — geriau naudoti kojų raumėnų jėgą nei nugaros;

įrankį laikykime kuo arčiau savęs, kad, atliekant judesius, netektų lankstytis ir suklotis; venkime staigius, kapojančius

judesių — juos keiskime lėtais mostais;

šluokime, grebkime, kaupkime tik tą plotą, kurį galime pasiekti nesilenkdamos ir nepasisukdamos — jį baigusios paeikime toliau.

Sveikliausia sėdėti:

atsirėmus į kėdės atlošą, kurio pasvirimo kampas turėtų būti 100-110 laipsnių;

kai dubuo šiek tiek toliau nuo kėdės atlošo, kad nugarai visai atsipalaiduotų. Plona pagalvėlė tarp atlošo ir juosmens sumažina apkrovimą juosmeniui, kuris sėdint yra ypatingai didelis;

kai visi kojų sąnariai sulenkti 90 laipsnių kampą (tam naudokiami įvairūs paaugštintimai ar kėdės skersiniai), o pėdos — pečių plotyje.

Atsistodamos nuo kėdės, pirmiausiai atsiseskime ant paties kėdės krašto, kojas pritraukime prie paties kėdės, rankomis išsiremę į kėdės laikiklius ir stokimės tiesia nugarą iš pradžių rankų, vėliau kojų raumėnų jėgos sąskaita.

Sėsdamos taip pat išnaudokime rankų ir kojų raumėnų jėgą, ne truputėlio nelenkime nugaros.

Gulėjimo padėtys, norint gerai pailsėti po sunkių

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

APIE AKLŲJŲ PROBLEMAS LIETUVOJE

Asmenų su regos negalia bendruomenė Lietuvoje sovietiniu laikotarpiu susiformavo ir egzistavo kaip atskira, izoliuota visuomenės dalis. Ji buvo lyg „valstybės valstybėje“, nes ši aklių visuomeninė organizacija buvo ekonomiškai stipri, gaudama pinigų dideliu pelnu iš jai priklausančių įmonių gamybinės veiklos, kuri buvo įmanoma tik esant planinei ekonomikai. Aklių draugija pati rūpinosi visais sutrikusio regėjimo žmonių reikalais — jų įdarbinimu, aprūpinimu būstu, medicininio aptarnavimo, švietimo, kultūrinės veiklos, poilsio, sporto ir kt.

Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, netekusi tvirtos ekonominio pagrindo Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjunga (LASS) negali materialiai padėti savo bendruomenės nariams, o valstybė dar nepajėgi perimti visų rūpinimosi žmonėmis su negalia funkcijų.

Todėl šiuo sunkiu laikotarpiu LASS ieško paramos įvairiose labdarose organizacijose, fonduose, kurie galėtų padėti Lietuvos akliesiems ir silpnaregiams įvairiose jų gyvenimo ir veiklos srityse.

LASS vienija apie 8,000 sunkiųjų regos negalią turinčių žmonių, apie 1,000 iš jų yra visiškai nematantys. Kiti turi nedidelę regos likutį ir naudojami optinėmis priemonėmis. Tačiau tiek akiniai, tiek įvairios lupos ar televiziniai skaitymo aparatai yra labai brangūs ir skurdžias pensijas begaunantys regėjimo invalidai neįstengia įsigyti. Tinkamiausia optika silpnaregiams — tai įvairių formų ir dydžių lupos, didinančios 4 ir daugiau kartų, stiklai akinams (minusiniai arba plusiniai) 10-ties ir daugiau dioptrijų stiprumo.

Daugumai žmonių su regos negalia mokymaisi, darbu, savišvietai padeda įgarsintos knygos, kita įvairi magnetinėse juostose įrašyta informacija. Lietuvos aklių biblioteka stengiasi pagal išgales aprūpinti savo skaitytojus reikalinga medžiaga. Tačiau bibliotekai labai stingsa staigius, kapojančius

Vaikutis labai džiaugiasi, kad akiniai tinka ir jis dabar galės daug geriau regėti savo pasaulį. Akiniai jam pritaikomi Klaipėdos klinikoje.

darbų ir sumažinti nugaros skausmą.

Pirmiausia reikėtų miegoti ant gana kietos lovos, po galva pasidėjus mažą pagalvę, nesiekiančią pečių, bet paremiančią kaklą.

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

Gulėdamos ant šono, šiek tiek sulenkime kelius ir tarp jų padėkime pagalvę — tai vėl gi mažina juosmens apkrovimą.

Indrė Kligyte „Mano metai“, Šeimininkės kalendorius, 1997

Gulėdamos ant nugaros, po keliais padėkime pagalvę — tai sumažina juosmens apkrovimą.

Gulėdamos ant pilvo, pagalvę dėkime po dubeniu ir apatine pilvo dalimi — tai sumažina žalingą juosmens išlinkimą.

BAŽNYČIA LIETUVOJE IR PASAULYJE

VIENOS MONSTRANCIJOS ATsiradimo istorija

Visuotė pasaulio žemynuose seniai buvo įkeltos, ir dar šiandien tebevaikšto, lietuviškos kojos. Jos ne šiaip sau vaikšto. Lietuvio nagingumas, darbštumas ir meilė grožiui, nuovokus išradingumas neleidžia apsnūsti, apsiminti ir sėdėti, rankas sudėjus, be darbo. Lietuviškas, kiek išgali, mokslu, darbu, menu keičia, puošia, dabina tą šalį, miestą, bažnyčią, tą vietą, kur įsikūrė. Neįtikėtinoje šalyje ir kraštuose lietuvis palieka tokius pėdsakus, kad tik reikiai stebėtis, kokia kūrybinga, tauri, išradinga mūsų tauta! Nejuokimis imi mąstyti ir džiaugtis: kokia dalis jai tenka žmonijos kultūros, meno ir Bažnyčios istorijoje? Ir kartu... nuliūsti: kaip mes dažnai nemokame jų išgarsinti, kitiems parodyti tuos nuostabių kūrinių. Kokie nerangūs esame, kad jų nesurančiame iš pasaulio kampų ir, jei įmanoma, kodėl kuo daugiau jų nepargabename į Lietuvą, kad deramai papuoštume savo gimtąją šalį, o kartu pagerbtume, įvertintume žmones, kurie tuos meno kūrinius pagimdė, įkvėpė, rėmė ir sudarė progą mums pamatyti...

Ši monstrancija yra nepakartojamas liturginis, bažnytinio lietuviško meno kūrinys. Ji sukurta pagal šv. Margaritos — Marijos Alacoque regėjimus. Kristus šiai vienuolei parodė savo dieviškąją širdį tarytum ant ugnimi liepsnojančio sosto. Ji buvo šviesi kaip saulė, permatoma kaip kristalas, i visas šalis sklaidžianti spindulius, apsupanti erškėčių vainiku, viršum kurio kyla žerintis kryžius! Šiai regėtojai Atpirkėjas pasakė, kad begalinė meilė žmonijai Jį privertė kentėti už mus. Tačiau, deja, žmonės už tai atsilygina vien nedėkingumu, šaltumu ir

giama nusipirkti dėl didelių kainų. Labiausiai stinga įvairių priešūdeginųjų vaistų akims, nuo širdies ir kraujagyslių, virškinimo sistemos, periferinės nervų sistemos ligų, poliovitamino su mikroelementais ir kt.

Čia pabandėme trumpai ir labai paviršutiniškai supažindinti su aktualiausiomis Lietuvos žmonių su regos negalia problemomis. Detalesnę ir papildomą informaciją atsisiųsime visiems, ką sudomintų mūsų organizacijos veikla. Mes kreipiamės į savo tėvynainius ir visus kitus geros valios žmones Jūsų šalyje, tikėdamiesi bet kokios paramos Lietuvos akliesiems ir silpnaregiams. Adresas: Labdarių 7/11, 2600 Vilnius, Lietuva.

Osvaldas Petrauskas, Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjungos pirmininkas

panieka. Šv. Margaritos-Marijos pašaukimas: darsyk pasauliui parodyti iš meilės liepanojantį Jėzaus Širdį, kuri primintų didžiąją ir tokią kartą aiškia, paprastą tiesą: „Dievas yra meilė!“ — 1 Jono 4, 16.

Toji dieviškoji Širdis monstrancijoje padaryta iš sintetinių rubinų. Viršum jos kyla septynių liepsnos (emalė) — Šv. Dvasios septynių dovanų simbolis. Prieš eidamas pas savo dangiškąjį Tėvą, Kristus Ją — Ramintoją — iš meilės pažadėjo atsiųsti savo mokiniams: „O Globėjas — Šventoji Dvasia — kuri mano vardu Tėvas atsiųs, — jis išmokys jus visko ir viską primins, ką esu jums pasakęs“ Jn 14, 26. Tą Atpirkėją Širdį ant kryžiaus sosto ir i visas puses sklaidžiančią spindulius supa aukso erškėčių vainikas sidabriname fone. „Niekas kitas, o tik mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Kryžius, nugalejęs mirtį, suteikęs prisikėlimą, mums davė jėgų nieku laikyti dabartį ir net patį mirtį, parengę sugrįžti i pirmąją laimę, atvėrė rojaus vartus, mūsų gimtinę davė sostą Dievo dešinėje ir mus pačius padarė Dievo vaikais ir palikuonimis“ — kadaisė rašė šv. Jonas Demasce-nas. Todėl su Bažnyčia šv. Kryžiaus išaukštinimo proga skirtose Mišiose meldžiamės: „Mes turime didžiulius mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Kryžiumi, kuriame yra mūsų išganymas, gyvenimas ir prisikėlimas“ (plg. Gal. 6, 14). Per kryžių Kristus mums atvėrė dangaus vartus ir pašaukė mus „iš tamsybių i savo nuostabią šviesą“ 1 Pt 2, 9. Šis apaštalas nuostabiais žodžiais yra apsakė Naująją Jeru-залę — dangų: „Jo mūras su krautais iš jaspio, o pats miestas iš gryno aukso, panašus į vaisių stiklą. Miesto mūrų pamatai papuošti visokiais brangakmeniais. Pirmas pamatas yra jaspas, antras safyros, trečias chalcedono, ketvirtas smaragdo, penktas sardonikos, šeštas sardžio, septintas chrizolito, aštuntas berilio, devintas topazo, dešimtas chrizoprazo, vienuoliktas hiacinto, dvyliktas ametisto. Dvylika vartų — dvylika perlų, kiekvienai vartai iš vieno perlo. Ir miesto gatvės — grynas aukas, tarsi vaisius stiklas“ Apr. 21, 18-21. Tarsi koks dangiško grožio atspindys — visi tie brangakmeniai miniatūrinio masto simboliškai sidabriname fone įreminti aukso ir simetriškai išdėstyti ant monstrancijos kryžiaus.

Kryžius yra išganotojo sostas, nuo kurio, anot šv. Jono Krizostomo, šviečia Viešpaties galybė. „Triumfuojantis Kristus yra kenciančiojo Kristaus išsiskleidimas“ (Antanas Maceina.

DRAUGAS

(UFP-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00 Foreign countries \$110.00 Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, pažymima, iki kada yra užsimokėjus.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausioji redakcija - Danutė Bindokienė

Administracijos - Ignas Budrys

Moderatoriai - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos atsiūsiams, gavus prašymą, ka nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Pralome siunčiant pasilikti kopiją.

„Saulės giesmė“, p. 427). Monstrancijoje liepanojanti dieviška Širdis apvainikuota grakščia karūna, papuošta deimantais ir kitais brangakmeniais.

Apačioje jos — iš krizolito nukaltas mėnulis — Marijos simbolis. Ji pagimdė Atpirkėją. Todėl vadinama visų malonių Tarpininke. Kai Betliejaus tvartelyje gimė žmonijos Išganotojas, tada švietė žvaigždė, kad išsipildytų pranašo Izaio žodžiai: „Tauta, gyvenusi tamsumoje, pamatė didią šviesą, gyvenusiems nevlities šalyje užtekėjo šviesybė“ Iz. 9.2. Šalia skurdo prakartėlės prie dieviškojo Kūdikielio klipojo Marija, kurią Apreiškimas vaiduoja: „Moteris apsisiautusi saule, po jos kojų mėnulis, o ant galvos dvylikos žvaigždžių vainikas“ Apt 12, 1. Čionai vietoje tos Betliejaus žvaigždės aukščiau įkėtas — kryžiaus viršūnėje — įkėtas žvaigždės saulyras, kur ištis atsispindi žvaigždė, nepaisant iš kokios pusės i ją kristų šviesa. Viršum mėnulio visą dieviškąją Širdį supa dvylika (emalė) žvaigždžių.

Po mėnulių — sniego baltumo apakritimas, kur išgraviuotos žemės rutulys, po kuriuo iškiliomis raidėmis užrašė „Deus Caritas est“. Tai žodžiai, kuriuos turėjo priminti pasauliui Margaritą-Mariją Alacoque. Tarp tų žodžių įpintas pranciškonų herbas: pervertos ir sukryžiuotos šv. Pranciškaus rankos (emalė). Šis šventasis, kaip žinome, įsigilinęs į begalinę Dievo meilę, negalėdavo susilaikyti ašarų. Kai žmonės jo paklausė, kodėl verkia, šv. Pranciškus atsakė: „Verkiu, kad nukryžiuotoji Meilė nemylima“.

Monstrancijoje esama nemaža lietuviškų motyvų. Kustodija, kur paprastai po palaiminimo šventausiuoju su ostija įdedamas lunulis, yra išgraviuotas apokaliptiškas Dievo Avinėlis ant užverstos knygos su septyniais antspaudais. Tai Kristaus simbolis, į kurį rodydamas šv. Jonas Krikštytojas pasakė: „Štai Dievo Avinėlis, kuris naikina pasaulio nuodėmę“ Jn 1,20.

Ši monstrancija yra 29 colių aukščio, paaugšto sidabro, išdabinta brangakmeniais. Jos projekto brėžinį nupiešė akulptorius Vytautas Kašuba pagal T. Kęstutis-Marijos Butkus, OFM, mintį, o ją galutinai nuliedino ir užbaigė pasaulinio garso Schwarzmann firma „Trier“ Vokietijoje, kuriai buvo užsakyta padirbinti šv. Tėvų Jonui XXIII ganytojiškąs Žvejo žiedas.

Monstrancija su kustodija padovanota Magdalena Giraitienė iš Vusterio (Worcester, Mass.). Toji dovana — mirusio vyro Andriaus ir dukters Adelės prisiminimas, pagal jos pageidavimą skirta Tėvų pranciškonų vienuolynui Kenekbank-jordas. Amžius iš amžiaus šis idomus Dievo garbei skirtas kūrinys kaip šeimos paminklas ir kartu kilnia

KOMUNISTAI BELAISVIUS VARTOJO PAVOJINGIEMS BANDYMAMS

IGNAS MEDZIUKAS

Mes esame pasipiktinę, kad naciai darė neleistinus bandymus su žmonėmis, kuriuos jie laikė menkavertiais, bet patys, kad ir bolševikai naudojo Amerikos karius, patekusius į nelaisvę, įvairiems eksperimentams. Šimtai JAV karių, patekusių komunistų nelaisvėn Š. Korėjoje ir Vietname buvo naudojami kaip bandomieji gyvūnai („guinea pigs“) pavojingiems eksperimentams, ištautant juos atominėi radiacijai ir biologinių ginklų bandymui.

Kaip rašo „The Washington Times“, JAV ats. pulkininkas Phillip Corso, buvęs Prezidento Eisenhower karinių reikalų patarėjas, tvirtino, kad sovietų eksperimentai vartojant patekusius į nelaisvę Amerikos karius, buvo panašios rūšies, kokius darė Vokietijos naciai.

Buvęs aukštasis komunistų pareigūnas Jan Sejna, čekų tautybės, liudijo, kad bandymai buvo atliekami, nustatant, kaip veikia žmogaus organizmą cheminiai bei biologiniai ginklai ir atominė radiacija. Kai kurie belaisviai buvo vartojami, atliekant praktišką sovietų karo gydytojų mokymus, mokant juos amputuoti galūnes.

Kiti liudininkai patvirtino, kad daugiau kaip 900 amerikiečių karių, patekusių komunistų nelaisvėn 1953 m., liko Š. Korėjoje. Šie faktai patvirtinami naujais rekordais, paskelbtais JAV Kongreso valstybinio saugumo pakomitečio apie karinį personalą.

Jan Sejna, buvęs Čekijos generolas, kuris dabar dirba JAV gynybos saugumo įstaigoje, sakė netikėtai visų nesurastų amerikiečių belaisvių likimo.

„Bet aš žinau, kas atsitiko daugeliui jų, — jis pasakojo, — šimtai belaisvių buvo vartojami Korėjoje ir Vietname eksperimentams kaip „guinea pigs“.“

Kai prasidėjo Korėjos karas, sovietai įsėkė Čekoslovakijai įrengti karo ligoninę Korėjoje, kurioje turėjo būti gydomi sužeistieji. Sovietų ir čekų gydytojai toje ligoninėje darė bandymus su belaisviais, pasakojė J. Sejna, norėdami patobulinti apklausoje techniką, gydytojai vartojo protą veikiančius vaistus, išbandant Amerikos karių psichologinį patvarumą.

J. Sejna buvo aukšto rango komunistų pareigūnas Čekoslovakijos gynybos ministerijoje. 1968 m. vasario mėn. jis pabėgo. Kaip atsakingas komunistų pareigūnas, jis buvo parlamento narys ir dažnai susitikdavo su sovietų valdžios atstovais. „Sovietai rimtai ruošėsi atominiam karui ir bandė įvairių rūšių che-

mikalus, kurie turėjo būti, reikalui esant, pavartoti, — liudijo J. Sejna. — Kadangi Amerika buvo pagrindinis priešininkas, todėl amerikiečiai belaisviai buvo daugiausia vartojami eksperimentams“.

Daugiau kaip 8,000 Amerikos karių yra dingę be žinios Korėjos kare ir daugiau kaip 2,100 — Vietname kare.

Plk. Phillip Corso kaltina Sovietų Sąjungą už „nacių metodus“ darytus eksperimentus. „Smegenų plovimas ir kitokie žiaurumai, elgiantis su amerikiečiais, buvo sąmoningi sovietų politikų veiksmai, jis sakė. 1953 m. 500 sergančių ir sužeistų amerikiečių karių belaisvių buvo už 10 mylių nuo belaisvių pasikeitimo punkto prie Panmunjom (Korėjoje), bet niekad nebuvo iškeisti“. Tik vėliau buvo pranešta, kad tie belaisviai mirė...

Apie 900 ar 1,200 belaisvių buvo išvežti į Sovietų Sąjungą ir, kaip plk. Corso tvirtino, panaudoti šnipinėjimo tikslams bei likviduoti. Naujai atkelti dokumentai šiuos faktus patvirtina. Pvz., 1953 m. užrašytas pokalbis tarp prezidento Eisenhower ir armijos sekretoriaus Robert T. Stevens apie 900 dingusių be žinios belaisvių. Stevens sakė, kad kariuomenė turi pavarde 610 karių, dingusių iš belaisvių stovyklų. Aviacija turi 300 pavarde, apie kuriuos manoma, kad jie buvo sulaukyti kaip technikai specialistai.

Kiti dokumentai nurodo, kad sovietai planavo pavartoti mirusių amerikiečių asmenis dokumentams, pridėjiant sovietų agentus, siunčiamus į JAV ar kitas šalis.

Joseph D. Douglass, privatus gynybos reikalų analistas, kaltino, kad tūkstančiai Amerikos jaunuolių, kurie stėjo tarnauti ir ginti savo krašto, po karo buvo palikti likimo valiai ir gyvenimui, beaisėmiam už mirtį. Buv. generolas J. Sejna sakė, jog jis įsitikinęs, kad visi išskyrus 100 belaisvių, buvo nužudyti atliekamų eksperimentų metu. Likusieji 100 buvo nuvežti į Čekoslovakiją medicininiam apžiūrėjimui ir po to išgabenti į Sovietų Sąjungą.

„Tas pats įvykis ir Vietname, ir Laose laike Vietnamo karo, tęsė pasakojimą J. Sejna, — tik vienas skirtumas, kad tie eksperimentai buvo geriau suplanuoti ir daugiau amerikiečių belaisvių tiems bandymams buvo pavartota“.

J. Sejna dar liudijo, kad jis padėjo organizuoti Vietnamo karo belaisvių išvežimą į Sovietų Sąjungą ir matė kai

Ažuolas galiūnas netoli Plungės
Nuotr. Sauliaus Gudo

LIETUVA VOKIŠKOJE SPAUDOJE

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Elmhorno (į šiaurę nuo Pilsnės) mėgėjų teatro grupė pasuko į Latviją, Estiją, Suomiją. Tas pats laikraštis praneša, kad, bendradarbiaujant Lietuvos ir Vokietijos jaunimui, už karėvinių, šiaurinėje Klaipėdos miesto dalyje, buvo atnaujinti pirmojo didžiojo karo metu palaidotų vokiečių karių kapai. Amžina poilsio vieta čia rado ir Antrojo karo metu Klaipėdos ligoninėje mirę Vermachto kariai.

Tačiau po 1945 m. iš kapinių pamazų dingdavo kryžiai, paminklai, mūrinė tvora, o 1970 m. buvo išprogdintas vidurys stovėjęs paminklas, pačias kapines pavertiant pramogų parko vieta.

Viskas pasikeitė Lietuvai atkūrus nepriklausomybę. Kapinės buvo apšviestos apsaugos paminklu. Graži lietuvių-vokiečių jaunimo bendradarbiavimo, atkasti būvę mūro pamatai, pašalinti krūmai, visą tą darbą atliekant rangovo Algirdo Žukausko priežiūroje.

Laikraštis paieško jaunimo, kuris š.m. rugpjūčio 1-13 d. galėtų dirbti su lietuviu prieš kapinių atnaujinimo darbą.

Skelbimų psl. „Das Ostpreussenblatt“ Kristaus gimimo ir Naujųjų metų progą išpausdino labai daug sveikinimų, jų tarpe ir Lietuvos oro linijos „Lithuanian Airlines“ linki visiems „Das Ostpreussenblatt“ skaitytojams linksmų Kalėdų švenčių ir sveikų Naujųjų metų.

Ir 1997 m. skraidinsime jus iš Frankfurto, Hannoverio, Miuncheno, Hamburgo ir Berlyno į Lietuvą, jungdami su įvairiais renginiais“.

Manomaitis, taip pat atnaujinę rašytojo Tomo Manno muziejų Nidoje.

Iš Klaipėdos teatro mėgėjų grupės pasuko į Latviją, Estiją, Suomiją. Tas pats laikraštis praneša, kad, bendradarbiaujant Lietuvos ir Vokietijos jaunimui, už karėvinių, šiaurinėje Klaipėdos miesto dalyje, buvo atnaujinti pirmojo didžiojo karo metu palaidotų vokiečių karių kapai. Amžina poilsio vieta čia rado ir Antrojo karo metu Klaipėdos ligoninėje mirę Vermachto kariai.

Tačiau po 1945 m. iš kapinių pamazų dingdavo kryžiai, paminklai, mūrinė tvora, o 1970 m. buvo išprogdintas vidurys stovėjęs paminklas, pačias kapines pavertiant pramogų parko vieta.

Viskas pasikeitė Lietuvai atkūrus nepriklausomybę. Kapinės buvo apšviestos apsaugos paminklu. Graži lietuvių-vokiečių jaunimo bendradarbiavimo, atkasti būvę mūro pamatai, pašalinti krūmai, visą tą darbą atliekant rangovo Algirdo Žukausko priežiūroje.

Laikraštis paieško jaunimo, kuris š.m. rugpjūčio 1-13 d. galėtų dirbti su lietuviu prieš kapinių atnaujinimo darbą.

Skelbimų psl. „Das Ostpreussenblatt“ Kristaus gimimo ir Naujųjų metų progą išpausdino labai daug sveikinimų, jų tarpe ir Lietuvos oro linijos „Lithuanian Airlines“ linki visiems „Das Ostpreussenblatt“ skaitytojams linksmų Kalėdų švenčių ir sveikų Naujųjų metų.

Ir 1997 m. skraidinsime jus iš Frankfurto, Hannoverio, Miuncheno, Hamburgo ir Berlyno į Lietuvą, jungdami su įvairiais renginiais“.

Suprantamas yra „Lithuanian

Airlines“ sveikinimas vokiškame laikraštyje, nes reikia spėti, kad skrydžiais daugiausia pasinaudoja Rytprūsių ir Klaipėdos krašto vokiečiai. Tačiau taip pat negalima buvo pamiršti išvežtų lietuvių spaudos, nes ir už jūrio ar šiaurės Atlanto lietuviai taip pat naudojami Frankfurto, Berlyno oro uostais.

Skelbimuose labai daug įvairių kelionių įstaigų pranešimų, apie rengiamas ekskursijas į Lietuvą, vasarnamius Nidoje, Palangoje, Krante (Cranz) ir kitur. Dešimties dienų kelionė keltu iš Mukrano į Klaipėdą, aplankant Vilnių, Kauną kainuoja 1,373 markės (887 dol.). Didelė pasiūla įvairių Rytprūsių knygų, jų tarpe Antano Sutkaus Kuršių nerings 60 psl. su 66 nuotraukom. Leidinys „Kunische Neuhung“ kainuoja 19.80 m. — 12.25 dol.

VAIKAI MOKOMI TAUPTYTI VANDENĮ IR ELEKTRĄ

Sprendami galvosūkius bei spalvindami naują knygėlę „Tapyk! Tvaryk! Turė!“ vaikai mokysis taupyti vandenį, elektrą bei kitus gamtos turis.

Aplinkos apsaugos ministerija šią savaitę 3,000 egzempliorių tiražu išleido spalvinimo ir galvosūkių knygėlę vaikams „Tapyk! Tvaryk! Turė!“ Leidinys, skirtas 5-8 metų vaikams, supažindins juos su vis didėjančia pasaulyje atliekų problema, mokyta taupyti vandenį ir elektrą.

Knygėlės iliustracijas ir užduotis parengė „Žaliasis laikraštis“, joje taip pat panaudoti A. Vienožinskio dailės mokyklos vaikų, laimėjusių konkursą „Buitinės atliekos ir taupumas butyje“, piešiniai.

Knygėlę Aplinkos apsaugos ministerija nemokamai platins darželiams-mokykloms bei pradinėms mokykloms per miestų ir rajonų valdybos švietimo skyrius bei per regioninius aplinkos apsaugos departamentus. (BNS, 01.24)

pasislėpiau. Po pusvalandžio ateina ta pati sesuo ir praneša man, kad ankstesnį buvęs ligoninės gydytojas Benjamins Zakarinas atvyko į ligoninę iš geto su ginkluotu vokiečių kareiviu ir noris su manimi pasimatyti. Paklausiau sesers, kur dabar yra dr. B. Zakarinas. Ji atsakė: „Jūsų kabinete“. O vokiečiai: „Sėdi koridoriuje“. Labai pavojinga situacija. Atrodė, gali būti provokacija. Jei eisiu pasikalbėti, būsiu areštuotas. Sesuo tiesiog verkdama manęs prašė: „Neik, kunige, kalbėtis. Suims. Žinai, kad laukia mirtis už žydų gelbėjimą“. Nepaisant pavojaus, pasiryžau eiti pasinėkti. Galvojau, gal kuo nors galėsiu padėti. Manau, kad nedaug kas iš žydų šitaip būtų ejęs kalbėtis, kai gresia suėmimas ir mirtis. Įėjęs į savo kabinetą, randu gyd. B.Z. sėdintį ir verkiantį: „Kunige, gelbėk! Ryt su žmona būsiu sunaikinti. Paskolink 2,000 markių, kurias duosiu sargybiniui, žadėjusiu su žmona šianakt mudu iš geto išleisti, kad pabėgtume“. Minėtą sumą pinigų daviau ir dar pridėjau gražius auilnius batus, kuriuos buvau sau pasisiuvęs, kai traukiauosi iš Lietuvos. Mat jo batai buvo visai suplyšę. Tas žydų gydytojas, mane pabučiaęs, pasakė: „Jei mudu su žmona išliksime gyvi, savo kliniką paaukosiu Šv. Vincento draugijos Priskėlimo skyriui, o pinigų grąžinsiu“. Palinkėjau jam laimingai pabėgti iš liškų įgyv. Pasakiau, kad tuos pinigus jam dovanauju. Gražinti nereikės. Mano

Ar tai išeitis?

Amerikietiškas posakis byloja: jeigu negali nugalėti, mėgink prisidėti, o cinikai dar galėtų pridurti—stėnkis iš to kiek galima daugiau pasipelninti. Vadovaujantis šia nuomone, siūloma ir kai kurias, valstybiniu mastu pasireiškančias, socialines problemas spręsti... legalizavimo būdu. Vadinasi: bus ir vilkas sotus, ir avis išliks sveika—kas dabar laikoma nusikaltimu, legalizavus jau bus priimtina, o valstybė dar ir pelno turės, apmokestindama „verslą“.

Taip Amerikoje svarstoma apie kai kurių narkotikų legalizavimą, pavyzdžiui, kanapių rūkymą, atrandant net patiesinančias priemones: apsisvaiginimas kanapių dūmais gali turėti mediciniškos naudos.

Tokiomis prielaidomis vadovaujantis, nebūtų sunku krašte išnaikinti visus nusikaltimus, tuomet nei policijos, nei kitų teisėtvarkos įstaigų nereikėtų... Kaip atrodytų mūsų kasdieninis gyvenimas, tai jau kita tema.

Daug kartų diskutuota ir tebediskutuojama apie prostitucijos legalizavimą (tai kai kuriose valstijose jau seniai padaryta), tačiau kol kas šis „verslas“ yra įstatymais draudžiamas ir su juo nuolat kovojama. Nors sakoma, kad amerikiečiai sparčiai „modernėja“ ir pradeda atsiskirti puritonų vertybių, kurios sudaro šio krašto įstatymų pagrindą, vienok tokia nuomonė nekaltba už gyventojų daugumą ir, reikia tikėtis, niekuomet jai neatstovaus.

Mus stebina ir baugina, kad prostitucijos legalizavimas jau diskutuojamas Lietuvoje. Net spaudoje pasirodo užuominų, kad prostitucijos problema egzistuoja (iš tikrųjų yra gan opi), todėl galbūt reikėtų ją atsisakyti, legalizuojant šios rūšies „paslaugų namus“, sukuriant griežtą mokesčių valstybei, medicininę ir policijos kontrolės sistemą. Mat prostitucija jau tapusi pelningu, gerai organizuotu, nors, tiesa, slaptu „verslu“. Neoficialiais duomenimis, pernai šia „profesija“ vertėsi apie 2,000 merginų. Čia daugiausia turima mintyje „palydovių“ firmos, kurios yra užsiregistravusios, kaip teikiančios turizmą ar pramogų paslaugas. Kas turi progos dažniau pavartyti Lietuvos spaudą, be abejo, pastebės šių firmų reklamas kone kiekviename laikraštyje.

Apie prostitucijos problemą biuletenyje „Moters pasaulis“ (Motery informacijos centro leidinys, finansuojamas JT Vystymo programos), pernai rudenį rašė Leonora Jūrienė, Vidaus reikalų ministerijos Policijos departamento vyres-

nioji „komisare“ (argi nėra bausis tas žodis—sovietinių laikų liekana, bet plačiai tebevartojamas vietoj viršininko ar vado?), o taip pat VRK Kriminalinės policijos „komisaras“ inspektorius A. Birštonas. Abu padaro tą pačią išvadą ir dėl tų pačių priežasčių: prostituciją legalizavus, išnyktų daug problemų.

Norime tikėti, kad dabartinė vyriausybė nepasiduos sugundoma rasti greitą išeitį šiai blogybei panaikinti. Galbūt tokių išečių aplamai nėra ir ne veltui prostitucija vadinama „seniausios šios planetos profesija“... Kaip savo straipsnyje rašo L. Jūrienė: „Tačiau mažai kas gilinasi, kodėl ir ko vertiamos jaunos mergaitės ryžtasi pardavinėti savo kūną...“ O gal tai vienintelis pragyvenimo šaltinis?

Ji teigia, kad Lietuvoje, kaip ir daugelyje kitų kraštų, „prostitucija sparčiai jauna“ Kadangi valstybėje kasmet daugėja beglobių vaikų, jie neretai panaudojami ir šiems tikslams. Sakoma, kad sugautos nusikaltėles baudžiamos gan nemažomis administracinėmis baudomis (nuo 300 iki 500 litų, o pakartotinai su laikais tais pačiais metais, nuo 500 iki 1,000 Lt.). Ką reikšia prostitutei ši baudos suma, jeigu ji per mėnesį uždirba iki 3,000 dolerių?

Vienok nepasakytą, kaip baudžiami tie, kurie „perka“ prostitucijos paslaugas. Kažkodėl vyrauja įsitikinimas, kad kaltos tik moterys, o „pirkėjai“ yra švarūs.

Ar nebūtų tikslu griebti ir klientus, kaip daroma kai kuriose Amerikos vietovėse, skelbiant viešai jų pavardes, palaikant tam tikrą laiką areste ir paskiriant stambias pinigines nuobaudas. Tai, be abejo, būtų labai veiksminga priemonė, kovojant prieš šią šlykščią negerovę.

Nereikia tikėtis, kad problema panaikins kažkokios „dorovės policijos“, įsteigiamos, kas siūloma minėtuose straipsniuose. Daug veiksmingesnė priemonė būtų griežta kova su organizuotu nusikaltamumu, kuris prostituciją naudoja kaip sėkmingą pajamų šaltinį. Taip pat krikščioniškas jaunimo auklėjimas, diegiant moralės dėsnius, žmogiškąsias vertybes ir savigarbą. Jeigu žmonės turėtų galimybę bent apytikriai pagerinti savo buitines sąlygas, pakilti iš dabartinio medžiaginio bei dvasinio skurdo, prostitucija nesurastų tiek aukų. Nors mes pratę idealizuoti savo tėvynę, turime atkreipti dėmesį ir į šią jos kasdienybės pusę.

dovana juos išgelbėjo. Po karo juodu grįžo į Lietuvą. Gete likusieji gyvi žydai ji apėmė daugelis bėgusių gydytojas Benjamins Zakarinas atvyko į ligoninę iš geto su ginkluotu vokiečių kareiviu ir noris su manimi pasimatyti. Paklausiau sesers, kur dabar yra dr. B. Zakarinas. Ji atsakė: „Jūsų kabinete“. O vokiečiai: „Sėdi koridoriuje“. Labai pavojinga situacija. Atrodė, gali būti provokacija. Jei eisiu pasikalbėti, būsiu areštuotas. Sesuo tiesiog verkdama manęs prašė: „Neik, kunige, kalbėtis. Suims. Žinai, kad laukia mirtis už žydų gelbėjimą“. Nepaisant pavojaus, pasiryžau eiti pasinėkti. Galvojau, gal kuo nors galėsiu padėti. Manau, kad nedaug kas iš žydų šitaip būtų ejęs kalbėtis, kai gresia suėmimas ir mirtis. Įėjęs į savo kabinetą, randu gyd. B.Z. sėdintį ir verkiantį: „Kunige, gelbėk! Ryt su žmona būsiu sunaikinti. Paskolink 2,000 markių, kurias duosiu sargybiniui, žadėjusiu su žmona šianakt mudu iš geto išleisti, kad pabėgtume“. Minėtą sumą pinigų daviau ir dar pridėjau gražius auilnius batus, kuriuos buvau sau pasisiuvęs, kai traukiauosi iš Lietuvos. Mat jo batai buvo visai suplyšę. Tas žydų gydytojas, mane pabučiaęs, pasakė: „Jei mudu su žmona išliksime gyvi, savo kliniką paaukosiu Šv. Vincento draugijos Priskėlimo skyriui, o pinigų grąžinsiu“. Palinkėjau jam laimingai pabėgti iš liškų įgyv. Pasakiau, kad tuos pinigus jam dovanauju. Gražinti nereikės. Mano

Minėtoje ligoninėje slapstėsi viena jauna, apie 20 metų, žydaite. Vieną rytą ji atėjusi pas mane pasakė, jog norinti grįžti į getą, nes ligoninėje jai nusibodo slapstytis. Po ilgo mudviejų pokalbio pasisekė mergaitę įtikinti, kad negrįžti atgal į getą. Mergina negrįžo ir liko gyva. Jei būtų grįžusi ir papasakojusi, kur slapstėsi, tai labiausiai aš, sesers vienuolės ir kiti darbuotojai būtų skaudžiai nukentėję.

1944 m. buvau Kaune Vilijampolės Šv. Juozapo parapijos klebonu. Prie pat mūsų netoli buvo žydų getas. Vieną dieną pietaujant su buvusiu sekretoriumi Jeronimu Sipavičium, pro langą pastebėjau vieną jauną žydaite, išlindusią per tvorą ir bėgiojančią daržė. Ji, kaip pamišusi nežinojo, kur dėtis. Paprašiau, kad Jeronimas Sipavičius parodytų jai kelią. Vos tik jai parodžius kelią, kur bėgti, tuo pačiu keliu pro bažnyčią Panerių gatvę buvo varoma keliasdešimt iš geto rūsiaudųjų žydų.

(Bus daugiau)

SIMONAS IŠ VALTŪNŲ

KAZIMERAS J. AMBRASAS

Tokias žymias pastangas, kai jis, kiek galėdamas, stengėsi padėti nelaimingiesiems, liudija pačių komunistų išleistos knygos „Masinės žudynės Lietuvoje (1941-1944). Dokumentų rinkinys, I d., V., 1965, p. 51-52 ištrauka, kur arkivyskupo metropolito J. Skvirecko 1941 m. birželio 28 d. dienoraštyje parašyta:

„Buvo pas mane atvykęs plk. gydytojas Matulionis drauge su kunigu Morkūnu kalbėtis apie žudomus žydus ir rasti pritarimo akcijai, kuria žydai būtų užtariami pas galios turinčius asmenis. Jie papasakojo tiesiog žiaurą sukeliantį užmušimą kelių dešimčių žydų, suvarytų vienan kieman kurį tie žydai pirmą turėjo savo rankomis nuvalyti. Kai kiemas buvo nuvalytas, žydai buvo suguldyti kieme ir užmušami lazdomis, sulaužant jiems galvas. Į tą mušimą žiūrėjo minia. Pasakotojas plk. Matulionis sakėsi tai sužinojęs iš ten buvusių visai patikimų savo pažįstamų. Kai visi buvo nebegyvi, tuomet buvusi atvesta kita sugaudyti žydų partiją. Tie turėjo nuplauti užmuštųjų lavonus, išvalyti kiemą nuo kraujo, kurio buvo dideli klaniai. Ta antra žydų partija paskui buvusi išvesta kažkur kitur...“

Dar daugiau apie save, kaip gelbėjo žydus, rašo pats kun. Simonas Morkūnas savo rašte, kuris greičiausiai buvo rengtas spaudai:

Nuo neatmenamų laikų žydams Lietuvoje buvo suteikta daug įvairių laisvų ir privilegijų. Jie turėjo savo reikalams net ministeriją, nemažai pradžios mokyklų, gimnazijų, seminarijų ir daug kitų kultūrinių įstaigų. Apie 75 procentus prekybos buvo jų rankose. Lietuvoje ir kitur buvo žudomi žydai ne lietuvių, bet Hitlerio įsakymu. Lietuviai gelbėjo žydus, kuriuos vokiečiai baudė, šaudė drauge su bolševikais. Kad lietuviai gelbėjo žydus, pripažįsta ir patys bolševikai [...]

1943 m. balandžio mėnesio viduryje, popiet man skambino žėjusias tėvas Antanas Biliūnas, kuris girdejas iš vokiečių, kad kun. S. Morkūnas padėdąs geto žydams. Jie rengiasi mane areštuoti. Jis patarė man nenakvoti namuose. Tą naktį nakvojau pas parapijiečius, kurie dabar gyvena Čikagoje. Anksti rytą nuvykęs į ligoninę, pas save pasikviečiau labai patikimą seselę vienuolę kotrynietę Bronę Greičiūtę, kuri dabar yra Vakarų Vokietijoje, ir jai pranešiau, kad šiandien galiu būti vokiečių areštuotas už žydų gelbėjimą. Kadangi tada minėta Tuberkuliozinė ligoninė jau buvo pavadinta Kauno infekcinė ligoninė, galvodamas, kad vokiečiai, atėję manęs suimti, nedrįs užteiti į užkrečiamų ligonų palatas, užlipęs į ketvirtą aukštą vieną laisvą palatą,

IŠ BALFO VEIKLOS

Tęsinys.

— Pasikalbėjimo pradžioje esate minėjusi Rytų Lietuvos krašto lietuviškas mokyklas, kurių dalis yra Gudijoje. Mūsų spaudoje anksčiau buvo minima lietuviška mokykla Pelesoje, ką galėtumėte apie ją papasakoti?

— Pelesoje veikia lietuviška mokykla ir ją galėtų lankyti maždaug 125 lietuviukai, bet bėda buvo, kad ją lankyti galėjo tik 23-24 mokiniai, o visi kiti neturėjo batų. BALFas užpėrnai siuntė 10-12 didelių dėžių į Gudiją, bet gudių jų nepriėmė. Gerai žinoma Vilniuje teko surasti mokytojus, kurie važinėja į Pelesą ir tik per juos dideliais vargais ta siunta pasiekė mokyklą. BALFas turėjo parinkti drabužius ir avalynę pagal vaikų dydžius, nes visiems aišku, kad vaikas 5 metų ir 12-kos metų labai skiriasi, be to, berniukai ir mergaitės. Negalima buvo paimti glėbį drabužių bei batų ir jų visiškai nesurūšiavus viąką padėkai sumesti į dėžes. Viskas buvo parinkta, nes kitaip šalpa nepasiektų tikslo. Iš tos siuntos esame gavę įdomių nuotraukų. Labai pasiaukojantys yra lietuviai mokytojai, tik jų dėka ši mokykla gyvuoja. Su siuntiniais bei šalpa ir šį kartą buvau pasirodusi vykti į Pelesą, tačiau Gudijos valdžia mums nedavė įvažiavimo vizos ir šalpa teko išdalyti kitiems.

Mes lankėmės Vilniaus rajono ir Šalčininkų rajono mokyklose, tačiau jų visų buvo neįmanoma aplankyti. Per vieną dieną galima buvo aplankyti tik vieną arba dvi tokias mokyklas, nes pamokos baigiasi pusę trijų, vaikai ir mokytojai išeina namo, o toliau nuvažiuojant, ir kitas sunku suspti. Visos Šalčininkų rajono mokyklos yra arti Gudijos sienos. Jos visos buvo nepateisinamai apalstos ir lietuviškumas netgi buvo slopinamas iš LDDP valdžios pusės, nepagrįstai pataikaujant vietiniams aršiams, komunistuojantiems lenkams ir rusams. Iš kitos gi pusės, mane labai stebino čia atvykusių dirbti labai blogose gyvenimo sąlygose iš kitų Lietuvos vietų mokytojų nepaprastas pasiaukojimas ir meilė vietiniams lietuviukams, ir aplamai šio krašto žmonėms, noras jais padėti susigaudyti jų lietuviškame sąmoningume. Reikia pažymėti, kad lenkų ir rusų mokyklos buvo čia gerai įrengtos, o lietuviškosios būdavo atiduodami paprasčiausi sandėliai, kur lietuviai turėjo patys savo jėgomis toliau viską įrengti, kad galima būtų nors minimaliai vadinti mokykla.

Pavyzdžiui, apie tokią mokyklą Dieveniškėse, ir ypač pedagogų darbą, galima tik su pasidžiavimu kalbėti. 1992 metais čia atkurta vidurinė mokykla, kuriai buvo parinktas „Ryto“ vardas. Iš Kauno atvyko naujoji mokyklos direktorė Danutė Andriuskevičiūtė, kuri ir dabar energingai vadovauja. Direktorės pavaduotoja mokytoja Regi-

na Barsulienė mus pasitiko ir smulkiai viską aiškino. Ji sakė, jog šiuo metu mokyklą lanko 122 mokiniai ir turi 16 mokytojų. Iš mokytojų paminėtina Irena Ardišauskienė, Lionė Dudoitienė, Olga Špokienė, Lolita Mikalauskienė, Dana Bruzgienė, Renata Rodevičiūtė, Zita Spirauskienė, Arūnas Spirauskas, Irena Sedenė ir kiti. Mokiniai labai mėgsta muzikos mokytoją Gintarą Staniulį, kurio dėka mokykloje skamba lietuviškos dainos ir muzika. Direktorė organizuoja ir lietuvių kalbos kursus, kuriuos nuolat lanko dešimtys žmonių. LDDP valdžia buvo žadėjusi mokytojų pastatyti 18 butų namą, tačiau viskas liko tik pažaduose, nes mokytojams tenka gyventi Žemės ūkio mokyklos bendrabutyje ant šaltų cementinių grindų ir dažniausiai po du patalpos, kurios tam mažiausiai tinka. Maistas gaminamas ant mažų atskirų viryklų, prausyklos bendros. Mokytojams labai čia sunku pasiroditi pamokoms, nes bendrabutyje didelės triukšmas. Didelė mokyklos problema bendras mokinių skurdas, nes dešimtys mokinių dažnai būna alkani. Kai kurie tėvai iš tikrųjų yra labai neturintys, o kiti yra prasižėję ir visi neprižiūri vaikų. Alkanus vaikus dažnai maitina patys mokytojai. Nors lietuviškoji Dieveniškų mokykla jau ketveri metai atsišlyrusi nuo lenkiškų ir rusiškų mokyklų, bet, man rodosi, kad ji yra pati neturtingiausia iš visų Šalčininkų rajono mokyklų.

Čia trūksta visko ir popieriaus ir pieštukų, o per pietus nėra ko užkasti. Vaikai nemato žaislų ir paprasčiausių vaizdinių priemonių, nėra knygų, vaizdinių, muzikos instrumentų, neturi nei vieno komplekto tautinių drabužių.

Šis Lietuvos kampelis mums labai svarbus ir jeigu jo neremsim, galime netekti. Šalčininkų mokyklos yra rusų, lenkų, karaimų dominuojamos, nes tėvai namuose kalba savo kalba, juk per tiek metų prispaudos kiti, taip ir negalėjo kalbėti. Iš tikrųjų tai čia lietuviškas kraštas. Čia užkurdavimos senovės lietuvių dainos, papročiai ir tarmė. Atvykę kauniečiai mokytojai pradeda pamazū miklinti tą lietuviškumą. Lietuviškas šis krašto žmonių, ir aplamai šio krašto žmonių, noras jais padėti susigaudyti jų lietuviškame sąmoningume. Reikia pažymėti, kad lenkų ir rusų mokyklos buvo čia gerai įrengtos, o lietuviškosios būdavo atiduodami paprasčiausi sandėliai, kur lietuviai turėjo patys savo jėgomis toliau viską įrengti, kad galima būtų nors minimaliai vadinti mokykla.

Labai įsimintinas apsilankymas Nemėžio mokykloje ir vaikų daršelyje, kur mus sutiko

BALFo centro valdybos pirm. Maria Rudienė su Naujamiesto (Panevėžio apskr.) vidurinės mokyklos saviveiklininkais.

direktoriaus pavaduotoja I. Ališauskienė. Labai buvo įdomu išgyventi jautrią sceną, kai mokytojos liepiami vaikučiai kiekvienas ejo išleisti iš savo lovelės ir kai užsikloję antklodėmis vis nuolat žvilgtelėdavo į mus iš po tų antklodžių. Mes žinoma šypsojomės irgi, tuomet vedėja leido ir jiems į mus prašnekti, nusišypsoti prieš užmiegant. Čia pasiūsta 16 siuntų.

Bezdonių mokykla, kurios vedėja mokytoja Aušrelė Šatienė, Šalčininkų rajono gavo 20 siuntinių. Aplankėme ir prieš 4 metus naujai statytą Jasiūnų vidurinę mokyklą. Direktorius Jonas Panavas, pavaduotoja Laima Vošlytė. Jie neseniai buvo iš BALFo gavę 20 siuntinių, kuriuos rūpestingai dalino vaikams. Mokykla atrodo labai gražiai, kadangi neseniai įstatyta. Jie aiškino, jog jie turi visokių problemų su Lietuvos vyriausybe.

Apsilankėme ir Pošonių pagrindinėje mokykloje, kažkodėl ji vadinasi pagrindine, o ne primine. Mokyklos direktorius Vidmantas Žilinskas, jo žmona Gražina su mumis kalbėjosi ir daug papasakojo apie tą mokyklą, kuri kaip koks lietuviškumo židinys sėkmingai palaiko lietuvių šiąme Lietuvos užkampyje. Mokoma lietuvių kalba, nors yra čia ir rusų, lenkų mokykla, kurioje mokoma lenkiškai, rusiškai, bet ne lietuviškai. Apylinkės kaimuose nėra stiprių ūkių. Savininkai turi tik po 2-3 hektarus žemės, išlaiko karvę, du tris paršukus. Yra tokių, kurie kalba lietuviškai, bet save laiko lenkais, nors lenkiškai nemoka. Karaimai, čia atvykę ir apsigėję nuo Vytauto senovės laikų, laiko šiltnamius. Namuose nekalba lietuviškai, tik mokyklose. Mes turime remti ir šitokias mokyklas, kuriose mokosi ir kitaip kalbantys vaikučiai, kad išmokytų lietuvių kalbą, susipažintų su lietuviškais tradicijomis ir tikėjimu. Tai čia, žinoma, didelis turtas ir jie visi žinos ir didžiulius, kad juos išmokė ir kultūringai išauklėjo ne kas kita, o tik lietuviai. Todėl mes turime šelpiti ir tokias mokyklas, kad galėtume išauklėti naujus lietuviukus ir labiau patriotus.

tinę ateities kartą. Daug kas važiuoja ir į bažnyčią, yra ir tikybos mokytojos, kurios dėsto tikybos pamokas, nors daugelis nesilaiko tų papročių, kadangi yra iš mišrių šeimų.

Maždaug taip pat tektų charakterizuoti ir kitas Vilniaus bei Šalčininkų krašto mokyklas, kurių jau nespėjome aplankyti, dėl laiko stokos. Suspendavome per dieną tik dvi juos apsilankyti. Neapilankytos tapo Miškinų pradžios mokykla, Miškinų kaime, direktorė Jolanta Einorytė, Šalčininkų raj. Šiai mokyklai išsiųsta 19 siuntinių. Ji vidurinė mokykla Paberžėje, Vilniaus raj., direktorius Petras Mažeika, išsiųsta 20 siuntinių. Eišiškių S. Rapalio vidurinė mokykla, Šalčininkų raj., direktorius Vytautas Dailidka, išsiųsta 19 siuntinių. Į siuntinius mes stengėmės įdėti vaikiškus drabužėlius ypač šiltesnius, megztukus, striukes, bei avalynę. Žinoma įdedame ir maisto produktų: šokolado, saldinių, razinų, žuvies konservų „Tuna“, „Salmon“, sultinio koncentratų, vitaminų, aspirino ir kitų dalykėlių. Mūsų tikslas, kad vaikučiai galėtų užkasti per pietų pertrauką. Į atskirus namus šalpos nebuvo išsiųsta, nes nežinojome adresų. Siuntėme tik mokyklų adresu.

Sužavėti buvome vaikučiais, kaip jie gražiai kalba lietuviškai ir kaip spindėjo jų akutės. Matėme meile spindintias lietuvių mokytojų akis, visur matėme jų pasiaukojimą ir rūpestį pedagoginiu darbu. Aš žinau, jog čia Amerikoje mokyklose yra drausmė ir galbūt vaikai daugiau išdykę, bet aš niekur nemačiau tokio pasiaukojimo ir pasižadėjimo iš mokytojų pusės, kaip čia Lietuvoje, tolimame provincijos užkampyje. Niekur nesutikau tokios meilės iš mokytojų, rodomos vaikams, kaip čia. Už tai vaikai noriai dalyvauja pamokose, kalbėdami lietuviškai, noriai dainuoja ir vaidina, turėdami džiaugsmo akimirkas mokykloje. Jie visi mokosi lietuvišką tradiciją, kalba lietuviškai ir siekia mokslo.

— Iš kokių Lietuvos vietų atsiranda, kaip Jūs minėjote, tokių pasiaukojusių mokytojų?

— Daugiausia atvykėliai iš Kauno. Jie čia atvyko ir kalbindavo kitus čia atvykti, dirbti, nors nebūdavo jokių įrengimų. Savaitgaliais jie grįždavo ir maldavau kauniečių padėti popierium, pieštukais ar net drabužėliais. Kauniečiai padėdavo šioms septynioms Šalčininkų rajono mokykloms. Kitoms Vilniaus rajono mokykloms, pavyzdžiui, Paberžės, daugiausia padeda Vilniaus mokytojai, važinėdami savaitgaliais iš savo gyvenamųjų butų Vilniuje, o savaitės bėgyje susiranda kur nors kambariuką, išsineša, kad galėtų vesti pamokas vaikams šitame užkampyje.

— Jūs daug kalbėjotės Lietuvoje su žymiais asmenimis, o taip pat ir eiliniams žmonėms, sakykite, ar nebuvo girdėti priekaištų Jums, kad remiate ir kitų tautybių vaikus, ne tik lietuviukus?

— Taip. Buvo toks lyg priekaištas iš vieno asmens pusės. Aš trumpai jam ir tai atakiau — jeigu mes nesulaukėme alkanų lenkiuko, ar rusiuko, tai mes nebūtume BALFas.

— Kaip BALFas šelpia ir kitas Lietuvos mokyklas, esančias ne tik Vilniaus krašte?

— Čia galima paminėti siuntinių skaičių išsiųstą Lietuvos mokykloms užpėrnai: 1. Kretingos katalikų vidurinė mokykla, vedėja Asta Radikienė — 13 siunt., 2. Kupiškio vaikų darželis, vedėja Lina Rišienė — 4 siunt., 3. Amatų mokykla Marijampolėje, direktorė Vaidutė — 19 siunt., 4. Katalikų darželis Pakruojuje, „Varpelis“ vedėja L. Dragūnienė — 4 siunt., 5. Pelesos lietuvių mokykla, direktorė Petronėlė Brazauskienė — 7 siunt., 6. Šiaulių katalikų mokykla, direktorė Pranė Malinauskaitė — 22 siunt., 7. Dusetų K. Būgos vardo vidurinė mokykla — 9 siunt., 8. Garliavos J. Lukšos vardo gimnazija — 9 siunt., 9. Rietavo katalikų devyntmetė mokykla, direktorius Vytautas Rutkauskas — 19 siunt. ir kt.

— Aišku, Jūs stebėjote ir naujai atgimtančią Lietuvą, vis labiau išsilaikantį iš to senosio gyvenimo būdo, kur buvo primetę sovietai, kas Jums, kaip Vakarų kultūros žmogui, buvo ypač stebėtina iš sovietinio palikimo žmonių psichologijoje?

— Manytai, kad sunkiausiai pasiduoda įveikiamas, tiek iš naujosios vyriausybės pusės, tiek ir iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios pusės — įprotis vogti. Daugelis man ten vaizdžiai pasakoja, sunkiai mums įsivaizduojama dalyka, kai socialistinėje visuomenėje, kuomet iš kolchozų, įmonių, fabriukų ir gamykl žmonės buvo tiesiog pratinami vogti, ką nors išsinešti, susikombinuoti arba sau pasiimti, ne aikant tai nusikaltimu. Dori žmonės būdavo vertiami tą daryti, nes kitaip ir juos kolektyvas žiūrės kreivai kaip į nemoralius, išsiskiriančius iš kitų tarpo, galinčius įkūsti. O kai visi vagia — tuomet saugu. Taigi doras žmogus, dirbantis tokioje aplinkoje, negalėjo išsiskirti iš kitų. Šitas sovietinis — įprotis, kai eiliniai žmonės nešė, o viršininkai tiesiog siogėmė ir vežė vidury dienos, ir visa tai nevardino vogimu, man rodos, yra viena iš didžiausių sovietinio palikimo žmonių psichologijos problemų.

Pasikalbėjimą užrašė: Povilas Valdekauskas (Pabaiga)

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
VEDIMAI—PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą.
Dirbu užmiesy, dirbu greitai,
garamuotai ir sąžiningai.
773-778-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEKATOS,
IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukstis
S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3206 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8854
(312) 681-8854

J & S CONSTRUCTION
„Shingle“ stogai ir visų rūšių
apkalimai (siding): medžio,
aliuminijos ir kt. Turis darbo
draudimą. R. Jankauskas,
tel. 630-989-2555

Buy S.W. Chicago land area
household facility is currently
seeking a full time reliable
detail-oriented and hard-working
individual for our housekeeping
and banquet setup dept.
Basic English is a must.

Judd's Red Derby
12700 S. Kedzie
Blue Island, IL
Tel. 708-388-1703

NOTICE is hereby given, pursuant to
"An Act in relation to the use of an Assumed
Business Name in the conduct of a transaction
of business in the State", as amended, that a
certificate was filed by the undersigned with
the County Clerk of Cook County,
File No. 086688 on the 21st of February,
1997 under the Assumed Name:
"A & D" STUDIO with business located at 6458
S. Fairfield Ave., Chicago, IL 60629. The true
name and residence address of the owner is:
Arunas Ozulskas
6458 S. Fairfield Ave.,
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

GREIT
PARDUODA
RE/MAX
REALTORS
(773) 686-6868
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

• Perkant ir parduodant
• Greitas ir sąžiningas pateravimas
• MLS kompiuteris ir FAX pagalba
• Nuosavybės įrašavimas valstai
• Perkame ir parduodame namus
• Apartamentus ir žemę
• Pateikiame nuolaidas

MISCELLANEOUS

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO
MASINAS, SALDYTVUŠUS,
SILDYMO SISTEMAS,
VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-8824

FOR RENT

Įnuosinėjamas 2 mieg.
butas 2835 W.71 St.
\$400 | mėn. su šiluma.
Teirautis vakarais:
tel. 708-922-0403

TRANSPAK SPAUDA LIETUVAI:

Knygos siunčiamos Jūsų pasirinktai bibliotekai į Lietuvą,
€59 sv., minimumas \$25.00.
Čekiai rašomi "Spauda Lietuvai". Tax ID #36-1395573.
Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru - AIR CARGO,
komercinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo
dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

MAISTO SIUNTINIAI: Daugelis patenkintų
klientų pakartotinai kasmet siunčia **Transpak**
paruoštas aukštos kokybės maisto produktų siuntas.

Du patys populiariausi - tai 55 svarų įvairaus
maisto už \$98 ir šventinis už \$49.-

\$98.- rūkytos dešros, mėsos konservai, šprotai, vaisių
sultys, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, tirpi
kava, malta kava, kakava, arbata, cukrus, ryžiai,
makaronai, razinos, majonezas, riešutai,
žirneliai, agurkai, šokoladas, aspirinas,
vitaminai.

55 svarai arba 25 kg.
\$39.- tirpi kava, malta kava, arbata, kakava, mėsos
konservai, vaisių sultys, sausainiai, saldainiai,
aspirinas, vitaminai.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.
Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą.

TRANSPAK, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050; Fax (773) 838-1055

Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

V. Baravykas

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ
ŽODYNAS

Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė

Apie 30,000 žodžių ir posakių. 590 psl.

Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.

Su persiuntimu 23,-

Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

Vilnius Pėteraitis

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS
ŽODYNAS

Apie 30,000 žodžių. 579 psl.

Gaunamas DRAUGE. Kaina-20 dol.

Su persiuntimu 23,-

Illinois gyv. prideda State sale tax 1.75 dol.

Viešnagės Lietuvoje metu Jasiūnų vidurinėje mokykloje su mokytojais. Viduryje—BALFo centro valdybos pirm. Maria Rudienė ir Svc. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas.

LAIŠKAI

LABAI NORĖTUME IR KRAŠTIEČIŲ KŪRYBOS

Radviliškio rajono skaitytojai ir bibliotekininkai yra dėkingi už Jūsų rūpestį ir trūka, siekiant padėti Lietuvos bibliotekoms apsirūpinti trūkstamais leidiniais.

Labai gaila, kad mes nežinojome, kokie lietuvių autorių kūriniai okupacijos metais buvo išleisti užsienyje. Jeigu būtų galimybė, gal kas galėtų padovanoti iš Radviliškio rajono kilusių rašytojų kūrinių. Tai J. Jankaus, M. Šikšnio, Šiaulėnės, A. Tulio, V. Alanto, Jono Marcinkevičiaus.

Mūsų skaitytojams labai reikalingi Vaidzintai kūrinių: „Vaidzintai“, „Sis tas“, „Scenarijai Vaidzintai“, „Dėdė lapė nušovė“, „Ten gera, kur mūsų nėra“, „Alegorijų Vaidzintai“, „Karo Vaidzintai“, „Scenos Vaidzintai“, „Lino darbų pasaka“, „Aplink Baltiją“, „Vaidzint rinkinys“, „Pragiedulė“, „Dėdė ir dėdienė“ ir autorius raštų rinkinys.

Taip pat reikalingi V. Kudirkos kūriniai, Bostone leista lietuviškoji enciklopedija ir periodiniai leidiniai: iki karo „Židinys“ ir dabar leidiamas „Draugas“.

Iš anksto Jums dėkojame. Aldona Januševičienė ir Birutė Vaidzintaitė, Radviliškis

NELIKITE ABEJINGI

Labai apsidžiaugiau sužinojusi apie Amerikos lietuvių siūlomą pagalbą Lietuvos bibliotekininkams. Tad ir aš rašyti Jums laiška. Bibliotekoje niekada nebuvo knygų per daug, o ypač Kietaviškių, kurioje dirbu 36 metus. Daug skaitytojų turui, kurie keičia gyvenamą vietą, studentų, moksleivių kurie praranda besimokydami ir t.t. Dalis ir suplykta, nes ypač vaikų literatūra labai skaitoma. Paskutiniaisiais metais bibliotekos gausa tik 50-60 egz. naujos literatūros per metus. Knygos pas mus labai brangios.

Trumpai apie biblioteką. Biblioteka šiuo metu įsikūrusi Kietaviškių seniūnijos Kareivonų kaime. Šiame kaime gimė ir augo ilgą laiką gyvenęs Amerikoje rašytojas Juozas Kraliauskas, šiuo metu gyvenantis Lietuvoje. Čia pat pastatytas koplytstulpis „J. Kraliausko gimtinė“. Deja, bibliotekoje turi tik 3 jo išleistas knygas, o skaitytojai tikrai nori perskaityti visas jo knygas. Bibliotekoje skaito 362 skaitytojai, 136 vaikai. 27 skaitytojai yra 60-70 metų amžiaus, kurie labai domisi senesnių lietuvių kūryba, o jos labai trūksta. Domisi Lietuvos istorija, kraštotyra. Aš pati taip pat surinkau nemažai medžiagos apie tremtinius, išnykusius kaimus, rašiau bibliotekos istoriją.

Aš tikiuosi, kad šis trumpas laiškas pasieks Jus ir Jūs neliksit abejingi. Norėčiau papildyti bibliotekos fondą. J. Kraliausko, Brazdionio, Vaidzintai, Maironio kūryba, enciklopedijos, gal kokios nors istorinės medžiagos apie Kietaviškės ir kt., pagal Jūsų galimybes. Viskas bus labai aktualu, reikalinga ir laukiama. Būsiu labai, labai dėkinga.

A. Stankevičienė, Kietaviškių biblioteka

KAUNO MERO PAVADUOTOJOS LAIŠKAS AVIATORIŲ VAIKAMS

Mes labai vertiname Jūsų indėlį bei pastangas, statant visiems mums brangų karo aviacijos lakūnų paminklą Kauno S. Dariaus ir S. Girėno aerodrome. 1996 m. vasario 17 d. pasirašytu Kauno miesto mero potvarkiu buvo siekiama

paspartinti šią statybą. Kaip šios komisijos pirmininkei, man malonu pažymėti, ne tik Jūsų, bet ir V. Stašaitio, arch. Mikėno ir daugelio kitų entuziastų pastangas. Sutarėme dėl geranoriškos Lietuvos kariuomenės pajėgų pagalbos, tarpininkavimo, kad būtų nemokamai privežta žemių gruntui po paminklu išlyginti, gauta šiek tiek lėšų S. Dariaus, plk. Grigickio atminimo lentoms prie paminklo pagaminti, Palmono gelžbetonio gamykla labdaros būdu pagamins kryžmės tvirtinančias gelžbetonio sijąs ir t.t. Dėsiu visas pastangas, kad 1998-ųjų pavasarį, minėdami brig. gen. A. Gustaitio jubiliejų, galėtume atidengti ir Lietuvos karo aviacijos lakūnų memorialą.

Mums suprantamas aviacijos veteranų ir Jūsų susirūpinimas Lietuvos aviacijos muziejaus likimu. Kauno miesto savivaldybė laikosi nuostatos, kad S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas turi išlikti vienu ir veikiančiu paminklu. Tai sąlygojo 1996-07-16 d. Kauno miesto valdybos sprendimą, kuriuo buvo pakeistos Lietuvos aviacijos muziejaus ribos (paliekant tokį pat plotą), atitraukiant jas nuo aerodromo pagrindinio pakilimo tako. Šis sprendimas ir miesto savivaldybės planai kurti įmonę „Kauno S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas“ (tai pritraktų investicijų ir padėtų išsaugoti šį unikalią lietuvių paminklą) Lietuvos aviacijos muziejaus vadovybės ir kai kurių aviacijos veteranų buvo įvertintas kaip pastanga panaikinti muziejų ir paminklinės teritorijos vientisumą.

Mes manome, kad šie teiginiai yra nepagrįsti. Juo labiau, kad dėl 1996-07-16 d. miesto Valdybos sprendimo nesulaukėme nei Lietuvos aviacijos muziejaus steigėjos – Kultūros ministerijos, nei Kultūros vertybių apsaugos departamento protestų. Jei tokie būtų – savivaldybės kompetencija – savo sprendimus peržiūrėti ir, reikalui esant – pakeisti ir atšaukti.

Šiuo metu yra sudaryta darbo grupė įmonės „Kauno S. Dariaus ir S. Girėno aerodromas“ steigimo pasiūlymams bei dokumentams paruošti. Ją sudaro: miesto Tarybos narys R. Tumosa (pirm.), Lietuvos aviacijos muziejaus direktoriaus pavaduotojas V. Stašaitis ir savivaldybės komunalinio ūkio skyriaus inžinierius V. Skučas. Grupės darbo rezultatai ir įmonės steigimo klausimas bus svarstomi miesto Tarybos posėdyje. Taigi, apie jokių slapstus planus kalbėti netenka.

Suvokdami šios paminklinės teritorijos ir joje esančių objektų svarbą, esame pasirengę svarstyti visus pagrįstus siūlymus dėl jų tolesnio panaudojimo perspektyvos. Vaidėvutė V. Margevičienė Kauno vicemėrė PAGERBKIME TĖVUS AVIATORIUS!

Kaip jau žinote, Lietuvoje, Kaune, Dariaus ir Girėno aerodrome, yra statomas Lietuvos Karo aviacijos lakūnams, žuvusiems ir mirusiems paminklas, kuris yra finansuojamas aviatorių vaikų ir kitų geradarių žmonių. Aptariant šį paminklo statymą, buvo duotas pasiūlymas, kad visi prisidėję prie finansavimo aviatorių vaikai ir kiti aukotojai, gautų progą susirinkti į sutartą vietą ir nusifotografuoti. Buvo siūlyta užpildyti Mišias už mirusius aviatorius, į kurias visi suvažiavę aukotojai dalyvautų su savo vyrais ir žmonomis. Po Mišių nuvažiuotumėm nusifotografuoti. Ši grupė nuotrauka būtų nusiųsta į Lietuvą, Aviacijos muziejų. Po to visi susirinktų restorane pietų pasisvečiuoti, susipažinti. Apie tai bus pranešta vėliau. Šiuo laišku noriu paraginti

visus tuos, kurie dar neprisidėjo su auka. Norėtume, kad visi būtų vieningi ir padėtų įvykdyti šį planą, – pagerbti mūsų tėvus ir papildyti istoriją.

Irena, Gražina Serapinas (Reimontaitė)

TIKRAS STEBUKLAS

Tikras stebuklas, kad kažkas siūlo išieškoti pagalbos ranką. Kad kažkam, gyvenantiems ne Lietuvoje rūpi Lietuvos bibliotekų likimas.

Sunku prašyti, bet aš, kaip ir daugelis, labai prašau pagalbėti mano bibliotekai, knygoms. Tikrai didelė spraga lietuvių literatūros knygų fonde. Ypač užsienyje gyvenusių Lietuvos rašytojų kūrinių trūksta. Todėl nesuinteresuota detaliaus knygų sąrašo. Tiktyt visa grožinė literatūra. Ir proza, ir poezija. Tiktyt literatūra apie Lietuvos istoriją, papročius, gamtą. Ypač apie žemaitiją. Knygos apie dailę, rankdarbius, grožinę religinę literatūrą, kurios ir dabar Lietuvoje leidžiama nedaug. Labai norėtume, jei yra išleista, apie išeiviją. Ir pažintinės medžiagos apie pasaulio valstybes (net jei lietuvių kalba). Ir nors vieną lietuvių – anglų žodyną. O ypatingai prašytiau literatūros vaikams. Nes mano bibliotekoje iš 370 skaitytojų yra 150 vaikų. Esu įkūrusi įmės klubą „Boružė“. Tai kambarys kur sudėtos jų knygtės ir žaislai. Ruošiu su jais užsiėmimus, šventes, popietes. Kambarys didelis. Bet nešildomas. Baldu tik knygų lentynos ir kiliminis takas, bet vaikai renkasi net žiemą. Žaislų buvo pasukoje geri žmonės ir padėję „Pagalbos vaikui ir šeimai centras“, bet dabar baigia visiškai sulūžti ir vis sunkėjant materialinei padėčiai, nebežinau, kur ir kreiptis, kad padėtų. Esu girdėjusi, kad užsienyje visose bibliotekose vaikai gali pažaisiti, laukdami tėvelių ar atėję knygutę. Todėl prašau Jūsų ar negalit padėti ir žaislais. Patikėkite, nėra lengva prašyti, juolab, kad ir taip žadate padėti knygoms, bet nežinau į ką galėčiau dar kreiptis.

Esu girdėjusi, kad Amerikos lietuvių bibliotekininkai turi savo laikraštį. Būtų labai smagu jį pavartyti, o jau fantastiškai pasiektu, jei galėčiau surasti susirašinėjimo draugų bibliotekininkų užsienyje. Labai norėčiau su jais pasikalbėti, pasitarti apie bibliotekų darbą. Labai prašau neįsižeisti, jei mano laiškas toks padrikas ir jame tiek daug prašymų. Deja, nieko negaliu pasiūlyti mainais. Jei padėtumėte, aš ir mano skaitytojai būtume be galo dėkingi.

Biblioteka mūsų nedidelė, savo fonde turi 7840 knygų. Įsikūrę Žemaitijos kaimelyje Kaunatoje netoli Telšių miesto. Biblioteka šį mėnesį švęs 50 metų jubiliejų. Iš pradžių buvo skaitykla, vėliau biblioteka. Dirbo daug puikių darbuotojų. Aš dirbu 9 metai. Į bibliotekininkystę atėjau iš pašaukimo. Kito darbo negalėjau ir nemokėjau dirbti. Darau daug renginių. Esu sukūrusi keletą klubų. Ankčiau aprašytą „Boružė“, vaikų rankdarbių „Kulverstuką“, kolekcionierių, moterų klubą „Marijonos“. Stengiuosi įdiegti UDK sistemą, kuri jau yra daugelyje šalies bibliotekų. Tai labai kruopštus darbas, atimantis daug laiko. Visą likusį laiką stengiuosi atiduoti skaitytojams. Labai skaudu, kad jie atėję neranda net spaudos einančios Lietuvoje, ką jau kalbėti apie žurnalus, moterims, ar konstruktoriams... Bibliotekos 50-mečiui pasodinsim vilties medį. Bibliotekos pakils, kaip ir visa Lietuva. Tikrai tuo tikim. O dabar norėčiau žibėti nors mažą žiburėliu savo kaimo žmonėms.

Vilija Jocienė

BEVEIK NETURIME UŽSIENYJE LEISTŲ ŽURNALŲ

Vilniaus dailės akademijos biblioteka jau yra patyrusi savo tautiečių užsienyje dosnumą. Buvę profesoriai, studentai yra dovanoję nemažą knygų. Mes jiems nepaprastai dėkingi. Tačiau mums labai daug ko trūksta. Mūsų biblioteka labai specializuota. Meno albumai, meno knygos, bukletėliai – viskas labai brangu, todėl sunkoka jų daugiau įsigyti.

Jei būtų galimybės mums labai reikėtų su menu susijusių leidinių, iliustruotų lietuvių dailininkų knygų, jų darbų albumų, parodų katalogų. Mes džiaugtumės kiekviena meno knyga. Beveik visai neturime užsienyje leistų žurnalų, tik vieną kitą „Metmenų“ numerį. Sovietmečiu niekas netyrinėjo bažnytinio meno. Išeivijoje yra išleisti knygų. Mes džiaugtumės kiekviena humanitarinio profilio leidiniu. Gal mums nereikėtų siųsti fizikos, matematikos, chemijos ir kitų panašaus profilio mokslo knygų. Mūsų studentai skaito ir užsienio kalbomis knygas.

Janina Bielinienė Dailės akademijos bibliotekos retų spaudinių skyriaus vedėja

LABAI LAUKIAME SPAUDOS

Gavusi iš Jungtinių Amerikos Valstijų leidžiamo lietuvių dienraščio „Draugo“ administratoriaus Igno Budrio ir firmos „TRANSPAK“ prezidento Romo Pukščio laiška, labai apsidžiaugiau, kad Amerikos lietuvių rūpinasi Lietuva ir jos kultūra, bei Lietuvos bibliotekomis ir jų skaitytojais. Nuoširdus Jums ačiū už rūpestį ir pasiaukojimą Lietuvai, tam mažam lopinėliui pasaulio žemėlapyje, tam gintaro lašeliui prie Baltijos jūros.

Perskaitius Jūsų laiška, sužibo viltis papildyti bibliotekos fondus knygomis, kurių labai trūksta. Skaitytojai mėgsta įvairią literatūrą, o mažieji skaitytojai ypač I-IV klasių mokiniai labai myli knyges ir jas mielai skaito. Biblioteka naujų knygų gauna nedaug ir jų trūksta skaitytojams.

Bibliotekos fonduose daugiausia yra 1960-1990 literatūra. Kreipiamės į Jus, gerbiame tautiečiai, prašydami paaukoti literatūros ir spaudos, kurios mes labai laukiame.

Dalia Milašauskienė

Ubiškės kaimo bibliotekos vedėja

Mirus giminaitei, Lituanistikos Instituto garbės narei,

Prof. dr. VANDAI DAUGIRDAITEI SRUOGIENEI,

nuoširdžiai užjaučiu jos dukterį DALIĄ.

Jurgis Gimbutas

Gerb. Bičiulei, istorikei

A.†A.

DR. VANDAI SRUOGIENEI

mirus, dukterį DALIĄ, jos šeima, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Lietuvos Valstiečių Liaudininkų sąjungos prezidiumas

Didžiai Tėvynės Mylėtojai, istorikei

A.†A.

DR. VANDAI SRUOGIENEI

mirus, reiškiamė gilią užuojautą dukrai DALIAI, jos šeimai ir artimiesiems.

Tėvynės Mylėtojų draugija

A.†A.

Prof. Dr. VANDAI DAUGIRDAITEI SRUOGIENEI

mirus, liūdesyje likusią dukrą, mūsų sesę j.v.s DALIĄ SRUOGAITĘ, jos šeimą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

LS Seserijos jūrų skautių skyrius ir „Nerijos“ jūrų skautių tuntas

Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos Čikagoje choras ir dirigentas reiškia gilią užuojautą choro giesmininkui GEDIMINUI BRAZAITIUI ir jo artimiesiems, žmonai ir motinai

BRONEI BRAZAITIENEI

išėjus į Viešpaties namus.

Buvusiai Rothenburg O. T. klasės draugei

A.†A.

BRONYTEI BRAZAITIENEI

Amžinybėn iškeliavus, reiškiau gilią užuojautą vyrui GEDIMINUI, dukrai, sūnams su šeimomis, tėveliams JOKŪBUI ir ELIZABIETAI SKUDRAMS, bei broliui ALGIUI.

Elena Burniauskaitė Okienė

DRAUGAS, antradienis, 1997 m. vasario mėn. 25 d.

5

A.†A.

MARIJA KLEMIENĖ

Gyveno St. Petersburg, Florida. Žuvo automobilio nelaimėje 1996 m. lapkričio 12 d., sulaukusi 89 metų amžiaus. Gimė Klaipėdoje. Amerikoje išgyveno 47 metus, ilgiausiai Landsdown, Pennsylvania, prie Philadelphia miesto.

Pasiliko dideliame nuliūdime: dukte Regina su vyru Javier, sūnus Vytautas su žmona Vida, anūakai Andrius, Paulius, Tomas, Bernardo ir Alejandro ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Nuliūde: dukte, sūnus, marti ir anūakai.

Mylimai mamai

A.†A.

JULIJAI BRAZIENEI

mirus, dukterį DANUTĘ BINDOKIENĘ, „Draugo“ vyr. redaktore, jos vyrą VYTAUTĄ, sūnus ALGIRDĄ, VYTAUTĄ, ANTANĄ ir PAULIŲ bei kitus artimuosius, labai nuoširdžiai užjaučiame.

Lietuvių Žurnalistų sąjungos centro valdyba

A.†A.

JULIJAI BRAZIENEI

mirus, jos dukrą DANUTĘ BINDOKIENĘ, buvusią „Ateities“ redaktore, ir visą jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame.

Ateitininkų Federacija

Mylimai Motinai

A.†A.

JULIJAI BRAZIENEI

mirus, „Draugo“ vyr. redaktorei ir jos šeimai reiškiam gilią užuojautą.

Transpak firmos darbuotojai

A.†A.

EMILIJAI TRIMAKIENEI

iškeliavus į Amžinybę, nuoširdžiai užuojautą reiškia jos seseriai MATILDAI MARCINKIENEI, dukrai dr. MILDAI, anūkei DIANAI ir visiems giminiams bei artimiesiems.

„Margutis II“ valdyba ir bendradarbiai

Mylimai Žmonai, Motinai, Močiutei, Sesutei,

A.†A.

MARIJAI NOREIKIENEI

staiga ir netikėtai užbaigus šią žemiškąją kelionę ir išėjus į Amžinuosius Viešpaties namus, giliame liūdesyje likusius jos mylimuosius: vyrą LEONĄ dukrą RŪTĄ, vaikaitį ANDRIŲ, brolių JONĄ BORTKEVIČIŲ ir visus artimuosius nuoširdiai užjaučiame ir drauge išgyvename a.a. Marijos netektį.

Išsekis ramybėje, brangioji Marija, toli nuo Tėvynės svetios šalies žemėje.

Vytautas ir Stella Abraičiai
Juozas ir Elena Ambrozaičiai
Jonas ir Juozė Daugėlai
Vacys ir Birutė Dzenauskai
Vytautas ir Joana Grybauskai
Jurgis ir Veronika Janušaičiai
Bronius ir Vera Juškiai
Gediminas ir Vladė Lapėnai
Antanas ir Sofija Kalvačiai
Jurgis ir Aniceta Mažeikos
Juozas ir Jadvygė Pluoliai
Aldona Sandargienė
Edvardas Senkus
Antanas ir Valė Skriduliai
Antanas Sprindys
Bronius ir Regina Snarskiai
Donatas ir Lionė Stukai
Kostas ir Ona Žolynai
Birutė Kožiciene

Daytona Beach, FL

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

AKT. F. JAKŠYS I AMERIKA ATVEŽĖ „VAIZGANTĄ“

Žymusis Vilniaus Jaunimo Teatro aktorius Ferdinandas Jakšys, kurį su to teatro pastatymais mes jau anksčiau matėme šiame krašte, vėl vieši JAV. Šį kartą jis atvyko vienas ir čia vaidina monospektaklį „Vaizganta“. Tai šiuo metu St. Peterburge gyvenančio dramaturgo K. Ostausko kūriny, kuris Lietuvoje buvo pastatytas, minint Vaizganto 125 metų gimimo sukaktį. Reikia pasakyti, jog akt. F. Jakšys su šiuo veikalu apkeliojo beveik visą Lietuvą ir susilaukė pasisekimo.

Los Angeles lietuvių pakviestas, akt. Jakšys vasario mėn. pradžioje atvyko į šį miestą ir jau vasario 3 d. vietiniai lietuviai galėjo pasigėrėti „Vaizganto“ pastatymu. Tuoj po šio pasirodymo Kalifornijoje, akt. Jakšys skrido į Floridą ir jau vasario 5 d. su šiuo spektakliu galėjo supažindinti ir St. Peterburgo lietuvių.

Teko telefonu kalbėti su keiliais šių spektaklių dalyviais, „Vaizganto“ autoriumi K. Ostausku bei pats akt. Jakšius ir jie visi vienodai teigė, kad tai buvo nuostabus pastatymas, suteikęs mūsų tautiečiams dvasinę puotą. Bet apie tai, turbūt skaitysime platesnius korespondentų aprašymus iš tų vietovių.

Cia tik norisi supažindinti su kitais akt. F. Jakšio pasirodymais šiame krašte ir paraginti nepraleisti retą progą pasigėrėti monodramos „Vaizganto“. Akt. Jakšio teigimu, vasario 21 d. jis duos vaidinimą Washingtono Lietuvos ambasadoje. Iš ten skris į Bostoną, kur Lietuvių piliečių klube vasario 23 d. pasirodymą rengia veiklus vietos prekybininkas Gintaras Karosas. Tada ir vėl akt. Jakšys keliaus per visą Ameriką į Vakarų pakrantę — Seattle miestą ir ten „Vaizgantą“ vaidins vasario 26 d. Iš Seattle dar pasuks į Phoenix, AZ, ir čia pasirodys neapsisotęs, bet veikliai, lietuvių grupei Vasario 28 d.

Tada pajudės į Čikagą ir iš čia dar tą patį vakarų lenkų linijos „Lot“ lėktuvų pasuks atgal į tėvynę. Akt. Jakšys apgailestavo, kad Čikagos lietuviai nepageidavo jo pasirodymo, nepaisant, kad čia buvo kreiptasi į ne vieną organizaciją. Kaip jis spėja, čia jam kelia pastojos vasario mėnesio viduryje vykusieji Vasario 16-sios minėjimai. Tačiau jis tiki, kad po metų ar kitų ir

čikagiečiai norės pamatyti šią neeilinę dramaturgo K. Ostausko sukurtą monodramą „Vaizgantą“, kurią iki šiol matė beveik visa Lietuva ir dalis Amerikos. Beje, akt. Jakšys yra paruošęs ir Vienažindžio kūrybos programą, kuri Lietuvoje irgi yra nepaprastai mėgstama. Su ja jis taip pat galėtų supažindinti JAV lietuvių.

Ed. Šulaitis

Southwest Organizing Project (SWOP), plačios apimties organizacija, kuri įvedė anglų kalbos pamokas Maria ir Lourdes aukštesniojo mokykloje naujai atvykusiems iš Lietuvos, skatina ir namų pirkimą per Neighborhood Housing Services su labai mažu, tik 1,000 dol., įmokejimu, labai norėtų susipažinti su Marquette Parko apylinkės gyventojais ir jų rūpesčiais dėl savo apylinkės. Visi kviečiami atvykti į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salę šį vakarą, antradienį, vasario 25 d., 7:30 val. vak. Bus galima susikalbėti lietuviškai, nes SWOP organizacijai priklauso ir lietuviai. Bus ir vaishės Visi susidomėjęsijie yra kviečiami atsilankyti.

ALRK Moterų sąjungos trečioji kuopa šaukia narių susirinkimą kovo 8 d., 3 val. p.p., Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje.

Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje veikiančios Šv. Vardo draugijos nariai dalyvaus 8 val. šv. Mišiose sekmadienį, kovo 9 d. parapijos bažnyčioje. Kviečiami į šią prasmingą organizaciją įsijungti ir kiti parapijos vyrai.

L.M.A. „Dainavos“ koncertas, pavadintas „Dainų dainelės“, bus kovo 9 d., sekmadienį, 3 val. popiet, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Bilietus jau galima įsigyti „Seklyčioje“ kasdien, nuo pirmadienio iki penktadienio, tarp 9 val. r. ir 4 val. p.p., o sekmadieniais nuo 11 val. r. iki 2 val. p.p. Taip pat bilietai platinami Pasaulio lietuvių centre po Mišių sekmadieniais. Kaip jau daug kartų buvo skelbta, koncerto pilną dainaviečiai skiria Jaunimo centrui, šiemet švenčiančiam 40 metų gimtadienį.

Vlodo Baltrušaičio, buv. Lietuvos operos solisto, monografijos sutiktuvės Čikagoje bus kovo 22 d., 3 val. p.p., Balzoko Lietuvių kultūros muziejaus „Gintaro“ salėje.

BALFO CICERO 14-TO SKYRIAUS METINIS SUSIRINKIMAS

Kaip spalio mėnuo yra BALFo mėnuo ir įvykdomas rudens šalpos vėjus, tai sausio mėn. paskutinis sekmadienis yra Cicero BALFo metinis susirinkimo sekmadienis. Tai diena ne tik susitikti geraširdžius aukotojus ir pateikti metinę apyskaitą bei atliktų darbų peržvalgą, bet ir pagerbti Šv. Antano bažnyčios pašventintoją, palaimintąjį arkiv. Jurgį Matulaitį jo mirties prisiminimu. Jis mirė 1927-01-27. Arkivyskupas pagarbiai prisimenamas giesmėmis, pamokslu ir maldose; bažnyčioje visados kabantis jo paveikslas, papuošiamas gelėmis, išreiškiant, kad jis nepamiršamas ir gyvas mūsų tarpe; mirsta tie, kurių niekas neprišmena.

Šv. Antano bažnyčioje Mišias aukojo dr. kun. Kęstutis Trimakas už gyvuosius ir mirusiuosius BALFo narius. Maldingumą skatino parapijos choras dienos minčiai atitinkamomis giesmėmis: „Palaimintas Jurgis“, už palaimintą arkiv. Jurgį Matulaitį ir kt. Sol. Laimutė Stepaitytė giedojo: „Panis Angelikus“ — C. Frank ir „Ave Maria“ — Fr. Schubert. Chorui ir solistei vadovavo Marius Prapuolenis. Skaitinius skaitė valdybos narys Juozas Mikulis. Aukos prie altoriaus atnešė skyr. pirm dr. Bronė Motušienė ir Antanas Zailskas. Geles prie paveikslų palaimintojo arkiv. padėjo Česlova Bačinskienė ir Algirdas Didžiulis.

Tuoj po pamaldų ir parapijos salę atvyko apie 60 BALFo mylėtojų. Nepasitenkinimo banga nušliaužė tarp besiatinančių prie kavos ir užkandžių, kai pirmininkė dr. Bronė Motušienė pradėjo susirinkimą paaiškindama, kad pirmą bus susirinkimas, o po to pasivaizdinimas, nes kai kurie nariai dėl kitų įsipareigojimų turės anksčiau išvykti.

Ji sveikino dalyvius, dėkojo, kad nepabijoję žiaurios šalčio bei gausaus sniego ir atvyko į susirinkimą.

Prisiminę, kad kasmet atsišveikinam su brangiais BALFo darbuotojais. Šiais metais mirė: Julius Balutis — Kontrolės komisijos narys, dr. Benediktas Rokkus — šimtinių būrelio narys, prof. dr. Petras Jonikas, Anicetas Paliulis, Antosė Mickuvienė, Bronius Paliulionis, dr. Feliksas Zubinas, Stasė Grigaliūnienė. Jų atminimą dalyvavusieji pagerbė tylos minutėmis. Sergantiems: Julijai Rotko, Aldonai ir Albinui Karaliūnams, Onai Simonaitienei palinkėta sveikatos.

Perdavus centro v-bos pirmininkės Marijos Rudienės ir

apskrities v-bos pirm. Stasio Vanagūno, sveikinimus bei dėkingumą BALFo aukotojams ir darbuotojams, pakvietė susirinkimą vesti inž. Algirdą Stepaity, sekretoriauti — Česlovą Bačinskienę.

1996 m. sausio 28 d. metinio susirinkimo protokolą perskaitė Česlova Bačinskienė, kurį dalyviai gausiais plojimai priėmė be pataisymų.

Skyriaus pirm. dr. Bronė Motušienė pranešime dėkojo valdybos ir kontrolės komisijos nariams, kurie metų slinktyje rūpestingai atliko savo įsipareigojimus ir vieningai dirbdami pasiekė gerų rezultatų. Skyriaus darbai kiekvienais metais beveik tie patys. Šaukiami du susirinkimai: vienas pasiruošti rudens vajui — valdybos ir rinkėjų susirinkimas ir antras valdybos susirinkimas — pasiruošti metiniam susirinkimui. Lešų telkime spalio mėn. darbuojasi valdyba, Kontrolės komisija ir talkininkai. Lankė namus ir laiškais rinko: Č. Bačinskienė, O. Baukienė, S. Didžiulienė, J. Mikulis, B. Motušienė, B. Novickis, S. Pranckevičius, E. Radvilienė, J. Skamienė, R. Rimkus ir A. Zailskas.

Šimtinių būrelis padėjo dviem nariams. Šiemet šimtinių būrelį sudaro 18 narių, kurie vajeus metu aukojo 100 dol. ir daugiau. Bacino's restoranai padidino auką iki 365 dol., dr. Algimantas Keleras ir inž. Algirdas ir Laimutė Stepaityai padidino aukas dvigubai. Daugelis aukotojų jau negyvena Cicero apylinkė, bet pasiliko skyriaus nariais: trys valdybos nariai jau negyvena Cicero, šimtinių būrelio 14-ka narių yra iš kitų vietovių. Dėl išsisklaidžiusių narių vajeus pravedimas pareikalauja rūpestingų pasatngų.

Pirmininkė dėkojo visiems aukotojams, aukų rinkėjams susirinkimo dalyviams ir visiems prisidėjusiems prie šio susirinkimo paruošimo, dr. K. Trimakui, sol. L. Stepaitynei, chorui ir jo vadovui M. Prapuoleniui, klebonui kun. Jim Kastigar, Aldonai Zailskaitėi, A. Stepaityiui, Č. Bačinskienėi. Sirdingai ačiū tarė užkandžių aukotojams ir paruošėjams „Racine“ kepyklai už duoną ir pyragus ir „Draugo“ redaktoriui Danutei Bindokienei už susirinkimo garsinimą. Baigus susirinkimą, prašo pabendrauti prie užkandžių.

Skyriaus išdinininkas inž. Algirdas Didžiulis pateikė finansinę metų apyskaitą. Šiuo metu kasoj yra 5981.58 dol. Vajeus metu surinkta 5,953 dol.: rinkėjų pastangom surinkta 3,511 dol. ir 2,442 dol. atsiųsta paštu ir parašytus laiškus. Šimtinių būrelis suaukoko 2,525 dol. Atidavus vajeus pinigų Apskrities valdybai, kasoj liko 28,58 dol.

Olimpija Baukienė perskaitė kontrolės komisijos aktą. Ji su Jonu Dekeriu patikrino vajeus atskaitomybę, pajamų ir išlaidų dokumentus ir rado, kad visi pateisinami dokumentai pavyzdinčiai tvarkomi.

Skyriaus valdybos pirmininkės, išdinininko ir kontrolės komisijos pranešimai buvo priimti be diskusijų, ilgais plojimais.

Valdybos rinkimai neatnešė jokio įtempimo. Atrodo, kad valdyba šalpos reikalams išrenkama iki „gyvos galvos“. J. Pranckevičius nepagailėjo pagrimo žodžių nuovargio žymių nerodančiai valdybai ir paprašė pasilikti, — susirinkusieji gausiai plojo ir taip keletą metų perrenkama valdyba: Bronė Motušienė — pirmininkė, Algirdas Stepaity — vicepirmininkė, Algirdas Didžiulis —

Iš BALFo Cicero skyriaus susirinkimo š.m. sausio 26 d. Iš kairės matyti: A. ir S. Didžiuliai, A. Zailskas, S. Pranckevičius, S. Kisieliene, M. Gabaliene, K. Dockus, M. Sodeika, S. Siauciūnienė ir kiti.

Nuotr. Jono Kuprio

Keli Cicero skyriaus BALFo valdybos nariai po metinio susirinkimo Šv. Antano parapijos salėje. Iš kairės: Česlova Bačinskienė, Bronė Motušienė (pirm.), Juozas Mikulis ir dr. Ferdinandas Kaunas, šimtinių būrelio pradininkas.

Nuotr. Jono Kuprio

lis — izdininkas, Česlova Bačinskienė — sekretorė, Juozas Mikulis — Kartotekos reikalams, Janina Skamienė — renginių vadovė, Antanas Zailskas — įvairiems reikalams.

Kontrolės komisiją sudaro: Olimpija Baukienė, Stasys Bernatavičius, ir Sigutė Žemaitienė.

Pirm. dr. B. Motušienė padėjo visiems už pasitiekimą ir paprašė apytušio izdo (vos 28,58 dol.) papildymo talkos ir dalyvavimo ruošiamų cepelinų pietuose, balandžio 20 d. Dalyviai šiam sumanymui gausiais plojimais pritarė, bet teiravosi, kodėl skyriaus veiklai nepanaudojama dalis vajeus metu surinktų pinigų? Susirinkimo pirm. inž. A. Stepaity atsakė, kad tai jau 50 metų nusistovėjęs paprotys, ar statutas: renkama BALFui, bet ne skyriui; o skyriaus pirm. dr. B. Motušienė dar papildė, kad toks griežtumas, kiek per vajų surenki, tiek atiduodi, labai reikalingas apsisaugojimui nuo savivališko aukų naudojimo plačiai išsišakojusiuose BALFo skyriuose.

Susirinkimo pirmininkas padėjo dalyviams, uždare susirinkimą ir pakvietė visus prie užkandžių ir pabendraavimo.

Česlova Bačinskienė

Gavėnios misijos lietuvių kalba Nekalto M. Marijos Prasišėjimo parapijoje Brighton Parke vyks kovo 9-11 d. Joms vadovaus jaunas kunigas iš Lietuvos — Rokas Puzonas. Apylinkės ir tolimesnių vietovių lietuviai kviečiami pasinaudoti šia Dievo malone ir pasiruošti Kristaus Prisikėlimo šventei, dalyvaujant misijose.

• Jauniausia lietuviško laikraščio vyriausioji redaktorė — trylikametė moksleivė Kristina Marcinkaitė iš Vilniaus. Ji 1993 m. įsteigė ir rugpjūčio mėn. išleido pirmąjį aštuonių puslapių vaikų kūrybos mėnraščio „Nenuorama“ numerį.

Skelbimai

x Pratešdami globą Lietuvos našlaičiams, šie globėjai atsiuntė kitų metų globos mokėstį po \$150: Ruth ir John Juodikiai, Palos Hills, IL, Gražina O. Herzog, Rolling Hills IL, Vytautas ir Wanda Jankai, Delran NJ, Apol. Varnelis, Dowagiac, MI, „Our Lady of Peace“ maldos būrelis St. Raphael Church per Eufemia Korszen, Englewood FL, Lemon Bay High School, Englewood FL, mokytojos A. Kurapka-Staanton, suorganizuotas mokinių būrelis išlaikantis vieną našlaitį Lietuvoje, Birutė Prapuolenis, Oak Lawn, IL, Rimantas J. Lanauškas, Euclid OH, XY, MI. Dėkojame geriesiems našlaičių rėmėjams už jų aukas! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, invalidams vaikams ir daugiavaikėms šeimoms Lietuvoje: William Lohf \$100, Regina ir Vito Val \$50, Pranas Meilė \$25, Southwest Federal Bank per Sherri L. Deno \$50, Marija Valiukevičienė \$50, Nijolė Vardienė \$25, Baniūtė ir Romas Kronai \$20 a.a. Eugenijaus Likanderio atm., Rūta ir Liudas Šmulskiai \$240 metams paremti konkretų našlaitį. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089, tel. (847) 537-7949. TAX ID # 36-3003339. (sk)

x Vaidotas Žukas, kandidatas į Lietuvos prezidento postą, ir Algirdas Patackas, Seimo narys, susitikis su lietuvių visuomene Jaunimo centre, vasario 28 d., penktadienį, 7 val. vakaro. Sekmadienį, kovo 2 d. Vaidotas Žukas bus Pasaulio lietuvių centre 12 val. A. Patackas skaitys pranešimą Cicero lietuvių klube irgi sekmadienį, 12 val. po lietuviškų Mišių. (sk)

x TRANSPAK praneša: „Lietuvos metraščiūse rašoma, kad Kernavė buvo Lietuvos sostinė. Ji pažymėta 1613 m. Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės žemėlapyje (vadinama pirmąja Lietuvos sostine). Dar 18a (1732 m.) Kernavė gavo privilegiją rengti 4 metinius prekymetius, o 1777 m. miestelyje buvo parapijinė mokykla“. Pinigai, stundiniai ir komercinės siuntos į Lietuvą. Maisto siuntiniai. TRANSPAK, 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-838-1050. (sk)

x Mūsų Amerikos lietuviai yra labai geri ir daug aukoja. Lietuvos našlaičiams aukoja: Ona ir Viktoras Samuškauskai, North Port FL \$100, Regina ir Jack Polsenberg, Newtown Square, PA \$25, George P. Dereška, Lyndhurst OH, kas mėnesį atsiunčia po \$10. Našlaičių vardu dėkojame aukotojams! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Sofija Vebrienė, Oak Lawn, IL atsiuntė \$200 neturtingųjų valgyklai Vilniuje. Tie pinigai bus persiųsti arkivyskupui metropolitui J. A. Bačkui, kuris tą virtuvę įsteigė ir ja rūpinasi, kad vargiai galėtų pavalgyti. „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas. (sk)

x Jonas Bukauskas, gyv. Kaune, ieško savo sūnaus Jonuko krikštėvio Antano Šidlausko. Kartu dirbome Vilniuje. Pranešti: L. Jankūnienė, 1413 S. 59 Ct., Cicero, IL 60804. (sk)

ARAS ROOFING

Arvydas K. R. (Aras) Roofs
Dengiamieji darbai
visų rūšių pastatams
Tel. (847) 221-1111
Skambinti po

Čikagos skautai ir skautės visus kviečia atsilankyti jų ruošiamoje Kaziuko mugėje šį sekmadienį, kovo 2 d., Jaunimo centre. „Nerijos“ jurų skaučių tunto vadovės ir šiemet pasiruošusios vaišinti svečius jaukiai įrengtoje kavineje.